

**Guovdageainnu suohkan
Kautokeino kommune**

ÅRSRAPPORT 2015

**Kommunestyret 16.juni 2016
Sak 13/16.**

Innhold

RÅDMANNENS FORORD	3
VISJON	5
SATSNINGSOMRÅDER	5
POLITISK STYRING OG VIRKSOMHET	7
ADMINISTRATIV ORGANISERING	9
ØKONOMI	9
INVESTERINGSAKTIVITETEN OG FINANSIERING	10
REDEGJØRELSE FOR LIKESTILLING ó 2015	22
SYKEFRAVÆR	25
INTERNKONTROLL	26
ENHETENES ÅRSMELDINGER	27
<i>Rådmannens stab</i>	<i>27</i>
<i>Kultur og oppvekst</i>	<i>30</i>
<i>Helse og omsorg</i>	<i>33</i>
<i>NAV – sosial</i>	<i>37</i>
<i>Teknisk</i>	<i>39</i>

RÅDMANNENS FORORD

Årsberetningen er en samlet rapportering til kommunestyret og gir en oversikt over kommunens drift, tjenesteyting og økonomiske resultat i 2015.

Folketallsutviklingen i kommunen er positiv og per 31.12.15 var det 2926 folkeregistrerte personer i kommunen (ifølge Statisk sentralbyrå). Det er en folketilvekst på 12 personer.¹ Det er verdt å legge merke til at uten en innflytting på 33 personer fra utlandet, så ville folketallsutviklingen vært negativ. Fødselsoverskuddet alene er ikke lenger nok til å stabilisere folketallet. God integrering av nyinnflyttede er viktig for å fortsette den gode utviklingen og hindre utflytting. Å holde på innbyggere som alt er bosatt og tiltrekke seg nye innbyggere (gjerne i fruktbar alder eller med barn) vil bidra i riktig retning.

Kautokeino er blant kommunene i Finnmark med høyest arbeidsledighet. 5,3% av arbeidsstyrken var arbeidsledige i desember 2015, noe som er en oppgang på 2 personer (til 78 personer), i forhold til samme tid i fjor (ifølge NAV). I januar 2016 var tallet på arbeidsledige økt til 108 personer, det vil si en økning på 22 personer, til 7,4% ledighet (eller en oppgang på hele 26%).

Folkehelseprofilen for Kautokeino viser at det vi har bedre tall for - enn landet som helhet - er valgdeltakelse (hele 69% deltok i valget i 2015), psykisk helse og lavere antibiotikabruk (ifølge Folkehelseinstituttet). Det vi har dårlige tall for, er forventet levealder for menn, som er på 74,8 år (mens kvinner forventes å leve 83,5 år). Vi har også dårlige tall, når det gjelder Type 2-diabetes, muskel- og skjelettlidelser, ungdomsovervekt, frafall i videregående skole, regning i 5. klasse, trivsel i 10. klasse, drikkevannsforsyning, utdanningsnivå, inntektsnivå og enslige forsørgere. Dette betyr at enhetene har mål å jobbe mot, når det gjelder tjenestene til befolkningen.

Hovedmålet for Kautokeino kommune - som organisasjon - er å få kontroll på økonomien og komme ut av ROBEK, men samtidig klare å produsere gode tjenester til befolkningen. Det betyr at alle tjenester skal produseres med så god kvalitet som mulig med de økonomiske ressursene, som er tilgjengelige, men heller ikke mer. Ved inngangen til 2015 hadde kommunen et akkumulert underskudd på omtrent 14,2 millioner kroner. (I tillegg hadde kommunen et ytterligere, reelt merforbruk på omtrent 7 millioner kroner ved 1. tertial 2015, slik at det samlede underskuddet var på omtrent 21,2 millioner kroner da Fylkesmannen i Finnmark besøkte oss i mai 2015 for å følge opp arbeidet med å komme ut av ROBEK.)

Hurtig iverksetting av tiltak i den politisk vedtatte i spareplanen, og ytterligere politiske og administrative tiltak for å spare penger, har gitt resultater. Alle enheter (bortsett fra Helse og omsorg, med Avdeling for hjemmetjenester som et positivt unntak) har lyktes i å snu negative tall til positive tall iløpet av det siste halvåret. (Resultatet av dette er en innsparing på hele 11,1 millioner kroner det siste halvåret i 2015. I tillegg benyttet kommunen premiefondet i KLP på 9 millioner kroner til innbetaling av pensjonspremie.)

Dette betyr kommunen har lyktes i å dekke det meste av det samlede underskuddet og at kun 1,1 millioner kroner gjenstår av dette. Videre betyr det at fra å ha klart å dekke i sum cirka 800.000 kroner siden kommunen ble meldt inn i ROBEK i 2013 (og ligge langt bak spareplanen), så ligger vi nå cirka 1,1 millioner kroner foran den opprinnelige planen. Inndekking av 2,8 millioner kroner i merforbruk i investeringsregnskapet i forfjor er inkludert i disse tallene. Nye utfordringer, med stor potensiell økning i kostnader og stor reduksjon i inntekter, gjør likevel at jobben i år ikke vil bli enkel og at vi risikerer å rykke tilbake til start, om det ikke tas grep.

---

¹ Kommunen har et fødselsoverskudd ó som er differansen mellom fødte og døde - på 8 personer og en nettinnflytting på 4 personer. 103 personer flyttet til kommunen og 99 personer flyttet ut.

Årsrapport 2015

Det som skjedde med økonomien i 2015 er mer enn det som kunne forventes, selv om det lå i planen at sparetiltakene etterhvert skulle gi effekt. Noe av årsaken til at progresjonen i spareplanen tidligere ikke har vært som forventet, er at gjennomføringen og effekten av sparetiltakene har tatt lengre tid, enn forutsatt. Det er også et faktum at vi i flere år har tapt penger på at enkelte stillinger har stått ubesatt og at oppgaver dermed ikke har blitt utført (for eksempel gjennom manglende søknader om tilskudd og feilberegning av utbetalinger) i flere avdelinger. Kutt i administrative ressurser er en utfordring også fordi det er administrasjonen, som skal gjennomføre politiske vedtak kommunestyret gjør og utføre mange av de tjenestene kommunen yter til befolkningen (med lang ventetid som resultat av ubesatte stillinger). Det kan ikke underslås at resultatene ikke ville vært mulig uten hardt og målrettet arbeid, med små ressurser, og at mange ansatte i hele organisasjonen har bidratt. Resultatet var med andre ord langt fra gitt, selv om grunnlaget for innsparingene i år er lagt i tidligere år.

Hovedutfordringen i året som kommer er å få kontroll på økonomien i Enhet for helse og omsorg og da spesielt avdeling for Helsetjenester, som er den største avdelingen i enheten, da det ikke kan påregnes at de andre enhetene også framover skal klare å gjennomføre kutt, som dekker merforbruket i Enhet for helse og omsorg. Det forholdsvis store merforbruket i Enhet for helse og omsorg, kombinert med at budsjettet for enheten i tillegg er tatt kraftig ned i år, er illevarslende signal for 2016. Uten et spesialfokus på enhetens økonomistyring kan vi se langt etter å komme ut av ROBEK også i år. Det haster å ta grep og det er god økonomisk kontroll i enheten, som er av løsningene på kort sikt. At det gjentakende underskuddet på ungdomsskolen (i Enhet for Kultur og Oppvekst) opphører er en annen viktig faktor. Det er verdt å nevne at vi opererer med så små marginer, at uten et underskudd i sistnevnte, så ville kommunen allerede vært ute av ROBEK.

Som den største arbeidsgiver i kommunen bidrar Kautokeino kommune mye til sysselsettingen med 234,4 årsverk, som er besatt av 258 personer. Lønnsutgiftene og pensjonsutgiftene utgjør ca. 63% av kommunens driftsbudsjett, som en nedgang på 2% fra i fjor og 3% fra i forfjor. Dette har sammenheng med at kommunen endelig har lyktes med å få ned sykefraværet. Sykefraværet i 2014 var på 12,81%, mens det i 2015 var på 9,72%, året sett under ett. Det er en nedgang på 3 prosentpoeng. Hovedgrepene som er gjort er å fjerne de forhold som gjør at enkeltansatte ikke møter på jobb, et tett samarbeid med fagforeninger og ansatte, NAV, legene, politisk ledelse og HEMIS, men også å oppmuntre folk som ikke har 100% arbeidsevne til å redusere sine stillingsandeler eller å fratrukke seg jobben ikke er forenlig med deres helse. For å fortsette den gode utviklingen er det nødvendig å sikre at sykefraværsoppfølgingen ikke stopper opp og å arbeide med arbeidsmiljøet. En medarbeiderundersøkelse hvert år vil gi grunnlag for å sjekke om vi lykkes med det sistnevnte på sikt. Alle medarbeidere på jobb skal innkalles til medarbeidersamtale også i år.

For sjette år på rad ble det i 2015 arrangert en personaldag for kommunens ansatte. Formålet med dagen er å la de ansatte møtes og presentere administrative mål for det kommende året. Temaene denne gangen var samisk språk og intranett/informasjon/internkontroll. Av de som svarte på undersøkelsen i etterkant, var 120 personer fornøyde eller ganske fornøyde med personaldagen, mens 4 var misfornøyde. Målet er å gjøre arrangementet enda mer profesjonelt for på den måten å gjøre stas på de ansatte, som er de som gjør kommunens tjenester til innbyggerne gode eller mindre gode og er de som gjennomfører de politiske vedtakene.

Kent Valio
Rådmann

VISJON

Kautokeino kommune ó veiviseren i Sápmi

Kautokeino kommune er og skal være en foregangskommune i Sápmi. Visjonen uttrykker vilje og ønske om en positiv utvikling i kommunen, samtidig som en er klar over at mange faktorer spiller inn, henger sammen og fordrer samarbeid på kryss og tvers av sektorer, bransjer og politiske områder.

Hovedmål:

Å utvikle Kautokeino kommune som et attraktivt samisk samfunn for både innbyggere og næringsliv.

Hovedmålet favner vidt og gjenspeiler den samiske kulturen som en bærebjelke og berikelse for kommune. Det er viktig at både samisk og norsk kultur får virke side ved side slik at samfunnet får det beste fra begge og på den måten kan utnytte et potensiale som kan gi positive ringvirkninger.

Det er viktig at kommunen har gode tilbud til sine innbyggere både innen offentlige tjenester men også kultur- og fritidstilbud. Likeledes må det legges til rette for at næringslivet skal ha stabile og gode rammebetingelser.

Gjennom samhandling og felles målrettet innsats bygd på glød, glede og begeistring skal Kautokeino kommune videreutvikles og framstå som attraktiv både som bosted og for bedriftsetableringer.

SATSNINGSOMRÅDER

Planstrategi 2016 ó 2019

Kommunestyret skal i løpet av første valgår vedta planstrategi for perioden 2016 ó 2019. Det er 2. valgperiode en slik planstrategi skal vedtas med bakgrunn i Plan ó og bygningslovens § 10. Kommunen ser at den forrige vedtatte planstrategien var for ambisiøs. Med de ressurser som er i administrasjonen var det ikke mulig å gjennomføre så mange planverk som planlagt.

Gode oppvekst vilkår for barn og ung

50% stilling som ungdoms koordinator, som er videreført også i 2015.

Kulturskoletilbudet er i perioder styrket med en 30% stilling, dette er videreført i 2015.

Oppvekstplanen ble ikke rullert slik planstrategien forespeilet i 2014. De fleste tiltak i planen er gjennomført. Rullering vil tas inn i ny planstrategi.

Omorganisering av kultur, barnehager og grunnskolene til en enhet: kultur og oppvekst fra 01.01.2015. Her vil barnet være i fokus og hovedmålet å gi et helhetlig tilbud til barn og unge.

Det er ansatt en prosjektmedarbeider som søker midler fra Sametinget og andre mulige finansieringskilder til gjennomføring av forskjellige språkkurs for barn og unge på forskjellig språknivå. Både for å lære samisk, styrke samisk og ta vare på/lære de unge, gamle ord og uttrykk. Dette har vært gjennomført med god deltakelse og fornøyd tilbakemeldinger. Denne stillingen er flyttet til den nye avdelingen; språk og kultur i enhet for kultur og oppvekst fra høsten 2015.

Gode livsvilkår for eldre

Aktivitetssenteret for eldre er i drift.

Prosjektet lese- og skrivehjelp for eldre er et tilbud for eldre som trenger hjelp til kontakt med offentlige kontorer, banker o.l. Prosjektet finansieres av Sametinget med en egenandel for kommunen. Tilbudet har ikke vært gitt i 2015, men det er innvilget midler til drift og tiltaket vil starte opp igjen.

Kautokeino eldreråd er nyvalgt høsten 2015, det avgåtte eldrerådet var aktiv i forhold til å synliggjøre de Eldres livsvilkår og at tjenestetilbudet må tilpasses brukernes ønsker.

Kommunen har en demenskoordinator i 60% stilling. Kommunestyret har vedtatt en demensplan i 2015.

Økt sysselsetting gjennom næringsutviklingsarbeid

Søknader om tilskudd fra kommunale næringsfond behandles av utviklingskonsulenten og tildeling skjer av formannskapet som er næringsfondets styre. Tildelingen skjer i henhold til øHandlingsplan for næringsutvikling i Kautokeino kommuneö.

Et godt helse- og sosialtilbud

Kommunens enheter innen helse, sykehjem, sosial og hjemmetjenester gir tjenester til den enkelte i forhold til hva de har lovmessig krav på.

Forebyggende arbeid drives i forhold til de ressurser man til enhver tid har til rådighet.

Kommunen har et kontinuerlig samarbeid med 2. linjetjenesten og statlige myndigheter for øvrig.

Arbeidet med samhandlingsreformen fortsetter i tråd med nytt lovverk.

Psykiatritjenesten sin kafe for rusmisbrukere en dag i uka, har vært aktiv i 2015 også.

Arbeidet med folkehelse fortsetter internt i kommunen. Folkehelsegruppa, som blant annet skal påse at folkehelse blir tatt med i alt planverk, er fortsatt aktive.

Personalseminar ó årlig fellesdag for alle kommunalt ansatte:

Personalseminaret ble avholdt i november med 3 tema: språkrøkt, intranett og internkontroll.

Årsrapport 2015

Det var leid inn ekstern foreleser, Øivind Helander, til temaet språkrøkt. Stabsleder viste vår nye intranettside og vårt nye elektroniske internkontrollsystem. Evalueringsskjemaene viste at de fleste ansatte var fornøyd med personalseminaret og årets temaer.

Generelt:

Rådmannens ledergruppe har høsten 2015 hatt opplæring i økonomistyring med midler fra Fylkesmannen.

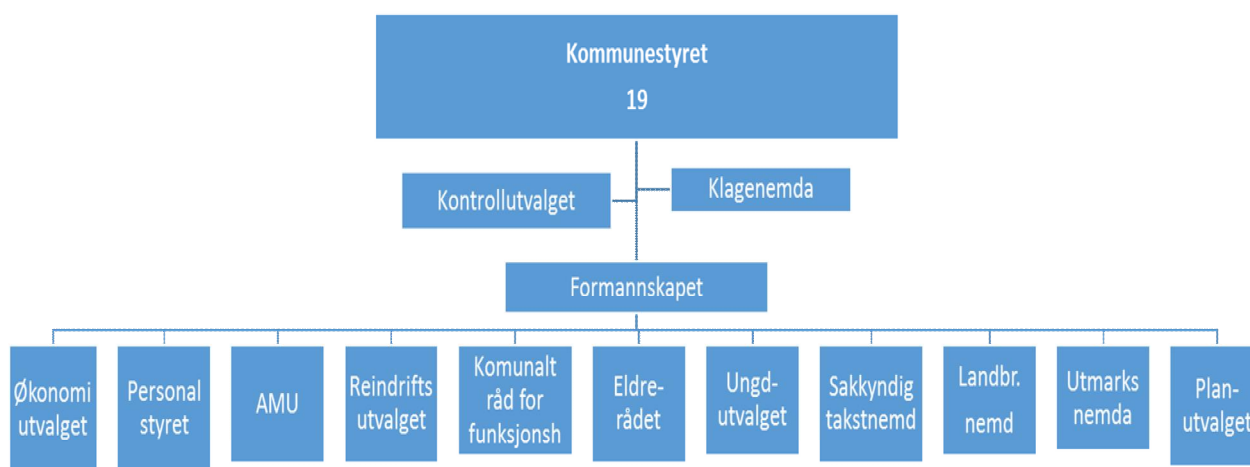
Offisiell åpning av språksenteret Giellagiisa ble foretatt høsten 2015. Senteret får fast støtte fra Sametinget til drift, i tillegg er prosjektstillingen som driver språkprosjekter flyttet til Giellagiisa som er en del av den nye avdelingen «språk og kultur».

Rådmann Kent Valio tiltrådte 1. mai 2015.

Ny ordfører og nye folkevalgte var på plass 1. november 2015.

POLITISK STYRING OG VIRKSOMHET

Høsten 2015 var det kommunevalg. Oversikt over politiske utvalg fra høsten 2015:

Kort gjennomgang av status:

Kommunestyret og formannskapet

Kommunestyret hadde i 2015, 3 møter og behandlet 52 saker (2014: 4 møter og 51 saker), mens formannskapet hadde 14 møter og behandlet 75 saker (2014: 13 møter og 102 saker).

Øvrige utvalg

Personalstyret og arbeidsmiljøutvalget (AMU) har møter parallelt.

I 2015 hadde personalstyret 3 møter og behandlet 7 saker (2014: 3 møter og 7 saker).

AMU hadde 2 møter og behandlet 6 saker (2014: 1 møte og 5 saker).

Språkutvalget hadde 0 møte og behandlet 0 drøftingssaker 2015. (2014: 0 møter)

Økonomiutvalget har hatt arbeidsmøter ved behov i forbindelse med formannskapsmøtene.

Årsrapport 2015

Ungdomsutvalget har hatt 3 møter og behandlet 6 saker (2014: 7 møter og 12 saker).
Planutvalget har hatt 1 møte og behandlet 1 sak (2014: 4 møter og 14 saker).
Utmarksnemnda har avholdt 0 møter og behandlet 0 saker (2014: 3 møter og 4 saker).
Landbruksnemnda har hatt 1 møter og behandlet 5 saker (2014: 2 møter og 8 saker).
Valgstyret har hatt 6 møter og behandlet 10 saker (2014: 0 møter og 0 saker)
Rådet for funksjonshemmede har hatt 1 møte og behandlet 3 saker (2014: 3 møter og 6 saker).
Eldrerådet har hatt 3 møter og behandlet 4 saker (2014: 3 møter og 4 saker).
Klagenemnda har hatt 1 møte og behandlet 2 saker (2014: 1 møte og 2 saker).
Kontrollutvalget har hatt 2 møter og behandlet 11 saker (2014: 3 møter og 14 saker).

Kjønnspektivet i politikken

Kommunestyrevalget i 2015 resulterte i at 7 kvinner kom inn i kommunestyret, det vil si en kvinneandel på 36,84 %. Av formannskapetets 5 representanter er det 1 kvinne, det vil si 20 % kvinneandel.

Politisk virksomhet i 2015:

Av saker utenom det lovpålagte behandlet kommunestyret bl.a.: Plan for demensomsorg, Flyttereglement, Telefonreglement, Hjemmelsoverføring i Máze ó eiendommen gnr 12/96, Fusjon LES og Kautokeino Utleiebygg AS, Forvaltningsrevisjonsprosjekt - Rutiner i investeringsprosjekter, Godkjenning av kommunestyrevalget 2015, Reglement for godtgjørelse til folkevalgte, Frivilligsentralen.

Foruten tilskuddssaker, behandlet formannskapet bl.a. disse sakene:

Driftstilskudd til klinisk veterinærpraksis, Reviderte retningslinjer for tildeling av offentlige tilskudd ikke-kommunale barnehager, Retningslinjer for behandling av søknader om støtte for snøbrøyting/snørydding, Godkjenning av tospråklighetsavtale med Sametinget, Høring - ny postlov, Godkjenning av arbeidsavtale for rådmann, Høring - Overføring av skatteoppkrevingen til skatteetaten, Gulaskuddan - Sámedikki strategijja sámegiellaguovddáfiid várás, Rullering av idretts- og anleggsplan 2015, Visjon, målsetting og mandat for folkehelsegruppa, Høring ó strategisk utviklingsplan for Finnmarksykehuset 2015-2030, Kompetanseutviklingsplan for grunnskolen, Kautokeino Utleiebygg as ó avklaring av lånegjeld, Á—ebáhpiriid sáddet elektruvnnala at buot politihkkala—lávdegottiid lahttuide, Láhttomá—iina vuovdin—iehtadus - evttohusa dohkkeheapmi, Statushefte ó egenvurdering av Guovdageainnu suohkan ó Kautokeino kommune, Forhandlinger med Láhpoluoppal Gilisearvi mht. overtakelse av Láhpoluoppal skole, Krav om stenging av utmark, Høring - revisjon av strategisk plan for FeFo, Veiledningskorpet - et tilbud til skoleeiere som ønsker kvalitetsutvikling, Høring - organisering og lokalisering av 110-sentralen for Finnmark.

ADMINISTRATIV ORGANISERING

Oversikt over ansatte vises i likestillingsrapporten.

ØKONOMI

REGNSKAPSRESULTATET

Driftsregnskapet - avvik mellom vedtatt budsjett og regnskap

Beløp i mill. kr	Avvik 2010	Avvik 2011	Avvik 2012	Avvik 2013	Avvik 2014	Avvik 2015
Enhetene	-10236	-4490	212	-10054	-4187	9 260
Frie disponible inntekter	6454	-3220	-815	1184	1437	174
Netto finansinnt. og utgifter	-1236	-2722	-1866	-701	-192	420
Netto avsetninger	1477	2000	2637	3422	-1278	-8981
Overført til investeringer	193	-780	-2620	6149	3611	-873
Regnskapsmessig resultat	-3348	-9212	-2452	0	-609	0

Regnskap for 2015 ble avsluttet med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 10.366.368,-. Beløpet er satt inn som dekning av tidligere års regnskapsmessige underskudd slik at resultatet gikk i 0,- og udekket merforbruk fra tidligere år har da en rest på kr 1.086.686,-.

På tjenesteområdene (enhetene) er avviket positivt mellom budsjett og regnskap. Det utgjorde i 2015 ca kr 9.260 millioner. Med i denne posten er bruk av premiefond hos KLP som er en inntekt på kr 9 millioner. Frie disponible inntekter var kr 174.000,- mer enn budsjettet og netto finans var kr 420.000,- mindre enn budsjettet. Det ble overført kr 873.000,- mer til investeringsregnskapet enn budsjettet.

Detaljer vedrørende enhetenes forbruk omtales under hver enkelt enhet.

Årsrapport 2015

Frie disponible inntekter har et positivt avvik mellom budsjett og regnskap på kr. 174.000,- i 2015. Dette skyldes økning i skatteinntekt, rammetilskudd og andre generelle statstilskudd.

Netto finansinntekter - /utgifter har et positivt avvik på kr 420.000,-. Dette til tross for lavere renteinntekter. Lavere lånevdrag og renteutgifter var så store at det ble positiv netto.

Netto avsetninger er kr 8.981.000 millioner høyere enn budsjettet, dette skyldes avsetningen til dekning av tidligere års merforbruk. Andre avsetning f.eks til bundne fond var lavere enn budsjettet. Midler tildelt til prosjekter som ikke slutføres i driftsåret avsettes på bundne fond slik at de kan brukes neste regnskapsår.

Overførsel til investeringer ble kr 873.000,- mer enn budsjettet. Dette for å kunne avslutte investeringsregnskapet med resultat 0,-. Salg av aksjer ble tapsført som ikke var budsjettet, og det er foretatt korrigeringer fra regnskap 2014 som gav merforbruk i investering.

INVESTERINGSAKTIVITETEN OG FINANSIERING

Brutto investeringsutgifter var på 27,5 millioner kroner i 2015. Investeringsutgiftene var 3 millioner lavere enn året før.

I økonomiplanperioden 2015 ó 2018 er alle investeringer lagt på is med unntak av bygging av nytt omsorgssenter som har oppstart i 2014. Ut over dette vil kun nødvendige investeringer for opprettholdelse av drift og tjenester til befolkningen bli gjennomført.

I 2015 er ferdigstilling av nytt omsorgssenter gjennomført, asfaltering av vei som var gravd opp i 2014 pga reparasjon av vannrør, inngangspartiet til administrasjonen på grunnskolen har fått tak over rullestolinnegangen og dekning av merforbruk i 2014.

BALANSEN

	Regnskap 2010	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015
EIENDELER						
Anleggsmidler	481 652	484 397	528 968	548 672	582 938	606 347
Omløpsmidler	76 179	61 230	45 294	78 024	65 831	70 724
SUM EIENDELER	557 831	545 627	574 262	626 696	648 769	677 071
EGENKAPITAL OG GJELD						
Egenkapital	84 111	21 757	17 009	21 275	20 587	42 482
Langsiktig gjeld	438 116	486 507	521 518	564 352	572 033	581 242
Kortsiktig gjeld	35 604	37 363	35 734	41 069	40 281	38 713
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	557 831	545 627	574 261	626 696	632 901	619 955

Eiendelene ble økt med 28.3 millioner kroner i 2015. Omløpsmidlene økte med 4.8 millioner kroner, mens anleggsmidlene økte med 23.4 millioner kroner. Bankinnskuddet økte med 6 millioner kroner. Dette skyldes at tilskudd fra Husbanken til nytt omsorgssenter kom inn på konto like før årsskiftet, og bedre likviditeten en periode.

Egenkapital og gjeld er redusert med 12.9 millioner kroner.

Årsrapport 2015

Langsiktig gjeld er økt med 9.2 millioner kroner som består av pensjonsforpliktelser økt med kr. 16.6 millioner kroner og lånegjeld redusert med kr 7.4 millioner kroner.

Pensjonsforpliktelsene pr 31.12.2015 er kr 375 901 156,-. (375.9 millioner kroner)

Egenkapitalen er økt med kr 21.9 millioner kroner og er pr 31.12.15 kr 42.4 millioner.

Kortsiktig gjeld er redusert med 1,6 millioner kroner og er pr 31.12.15 kr 40,2 millioner.

DRIFTSREGNSKAPET

	Regnskap 2010	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015
Sum driftsinntekter	-239 367	-250 966	-264 837	-276 467	-287 502	-296 980
Sum driftsutgifter	243 773	262 533	262 289	268 296	284 287	285 786
Brutto driftsresultat	4 406	11 567	-2 548	-8 171	-3 214	-11 194
Renteinntekter og utbytte	-3 979	-4 814	-2 214	-1 829	-2 941	-1 926
Mottatte avdrag på utlån	-237	-398	-88	-273	-610	-59
Sum eksterne finansinntekter	-4 216	-5 212	-2 302	-2 101	-3 550	-1 985
Renteutgifter	5 516	6 130	5 640	5 722	5 745	5 371
Avdragsutgifter	6 156	6 059	5 711	7 114	7 478	6 414
Utlån	274	11	15	27	0	175
Sum eksterne finansutgifter	11 946	12 200	11 366	12 863	13 223	11 960
Resultat ekst finanstrans	7 730	6 988	9 064	10 761	9 673	9 975
Motpost avskrivninger	-8 007	-7 906	-8 246	8 725	-8941	-11 938
Netto driftsresultat	4 129	10 649	-1 730	-6 135	-2 484	-13 158
Bruk av avsetninger	-2 502	-5 913	-1 515	-1 376	-847	-3 482
Avsetninger	1 721	4 476	5 698	7 511	3 940	16 640
Årsresultat	3 348	9 212	2 453	0	609	0

Driftsregnskapet er avsluttet med resultat 0,-. Da er tidligere års merforbruk i drift dekket med kr 10.366.368,- og tidligere års merforbruk investering dekket med kr 2.838.936,-.

Netto driftsresultat er positivt med 13.1 millioner kroner, som er kr 9.853.090,- bedre enn budsjettet, dette skyldes i hovedsak bruk av premiefond i KLP til betaling av pensjonspremie.

Regnskapet for 2015 viser, at tross godt resultat og inndekning av 13 millioner av tidligere års merforbruk, så må vedtatte sparevedtak for 2016 gjennomføres. Alle enheter må gjennomgå rutiner og tjenester og se om ting kan gjøres på en mer effektiv og kostnadsbesparende måte.

Driftsutgiftene er fremdeles kr 1.5 millioner høyere enn i 2015. Forbruket på lønnsutgifter er kr 2.9 millioner mer enn budsjettet.

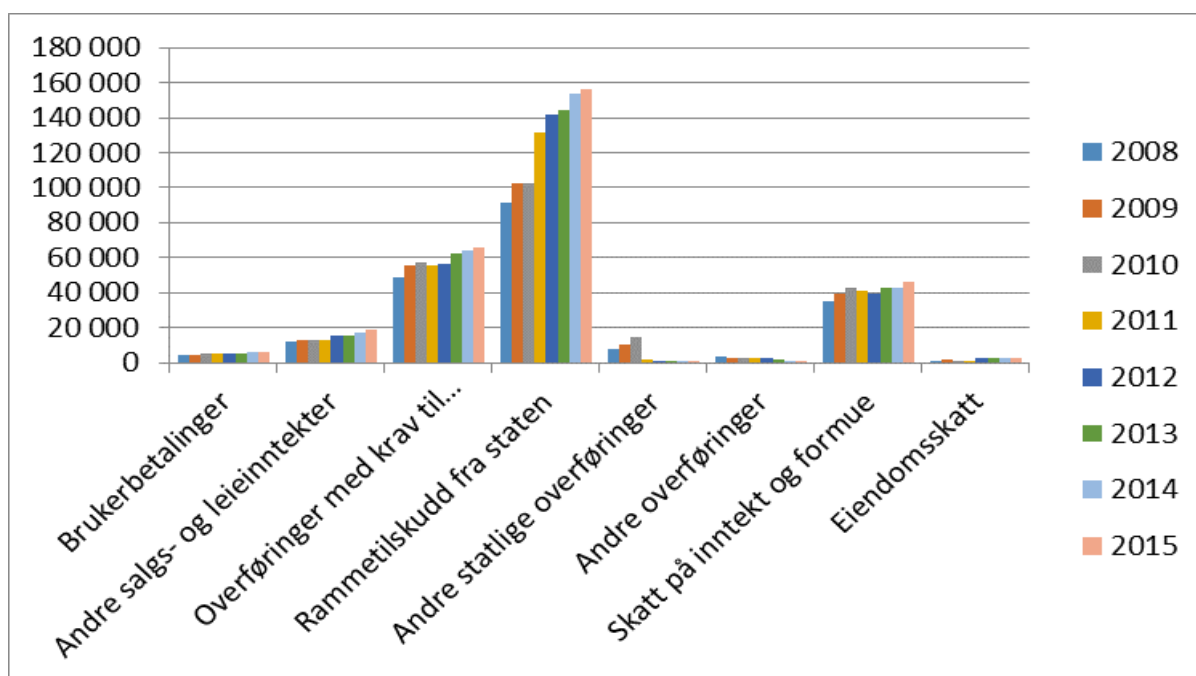
Driftsinntekter er kr 9.478.842,- høyere enn i 2015. Rammetilskuddet utgjorde kr 2.974.197,- av økningen, inntekts- og formueskatt utgjorde kr 3.383.979,- og resten er en fordelt økning på de andre inntekstpostene.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat er forskjellen mellom kommunens driftsutgifter og driftsinntekter. Brutto driftsresultatet viser hvor mye kommunen har igjen for å dekke netto finanskostnader. Siden 2007 har driftsutgiftene vært større enn driftsinntektene, slik at brutto driftsresultatet har vært negativt. Dette ble endret i 2012 og kommunen hadde ett positivt brutto driftsresultat på kr. 2,548 mill. Dette viser at trenden ble snudd i 2012. I 2015 viser dette et positivt brutto driftsresultat på kr 11.194.733,-.

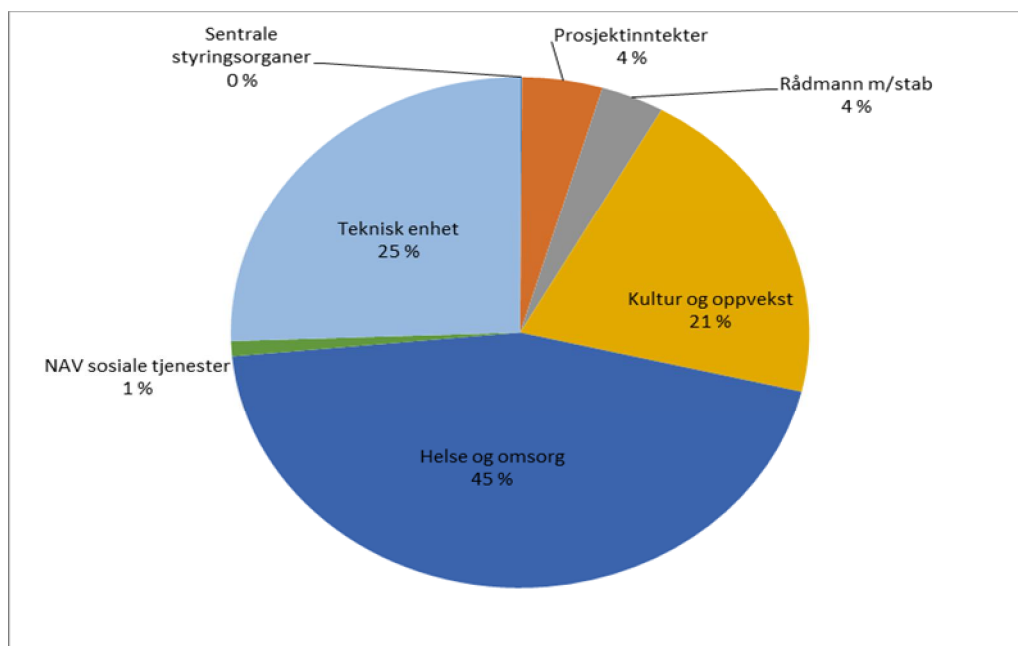
Driftsinntekter

Oversikt over driftsinntekter de siste 8 år:

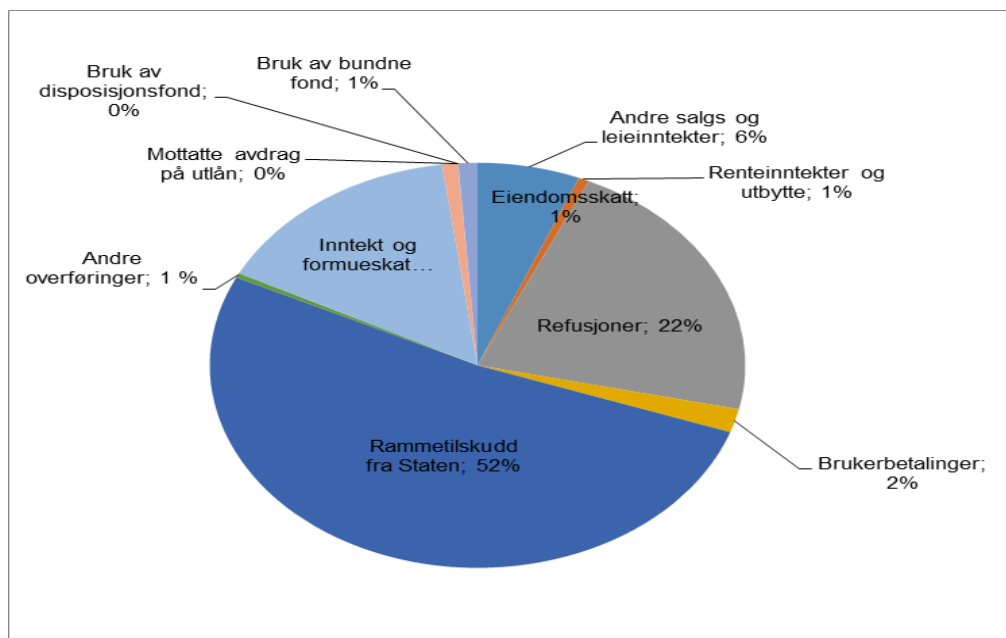
Årsrapport 2015

Driftsinntekter fordelt etter enheter og fellesfinans i 2015:

Helse og omsorg, teknisk enhet og kultur og barnehager har den største andelen av de inntektene som henføres til enhetene. Totale driftsinntekter i enhetene utgjorde i 2015 81 mill kr. (2014: 77,6 mill kr), en økning på 3,4 millioner kroner i forhold til året før.

Driftsinntekter fordelt på arter i 2015

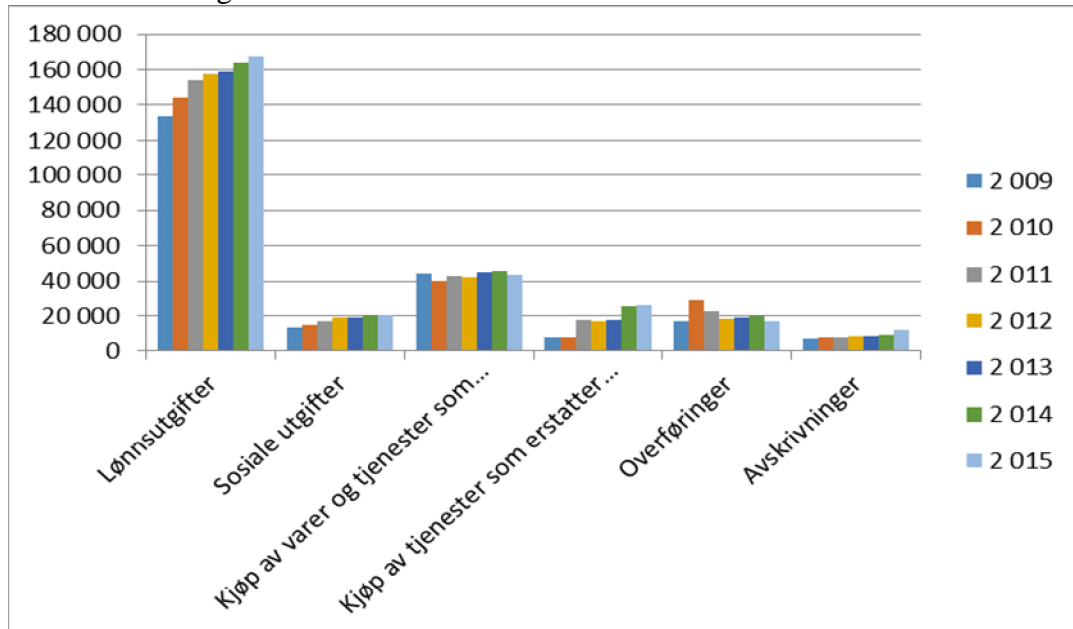
Rammetilskudd og skatteinntekter utgjør til sammen 67% av de totale inntektene til kommunen. Refusjoner består av bla sykepengerefusjoner, momskompensasjon og statstilskudd.

Årsrapport 2015

Brukerbetalinger er egenandeler, vederlag for institusjonsplasser og sykehjemsplasser. Salgs- og leieinntekter er hovedsakelig kommunale avgifter og gebyrer.

Driftsutgifter

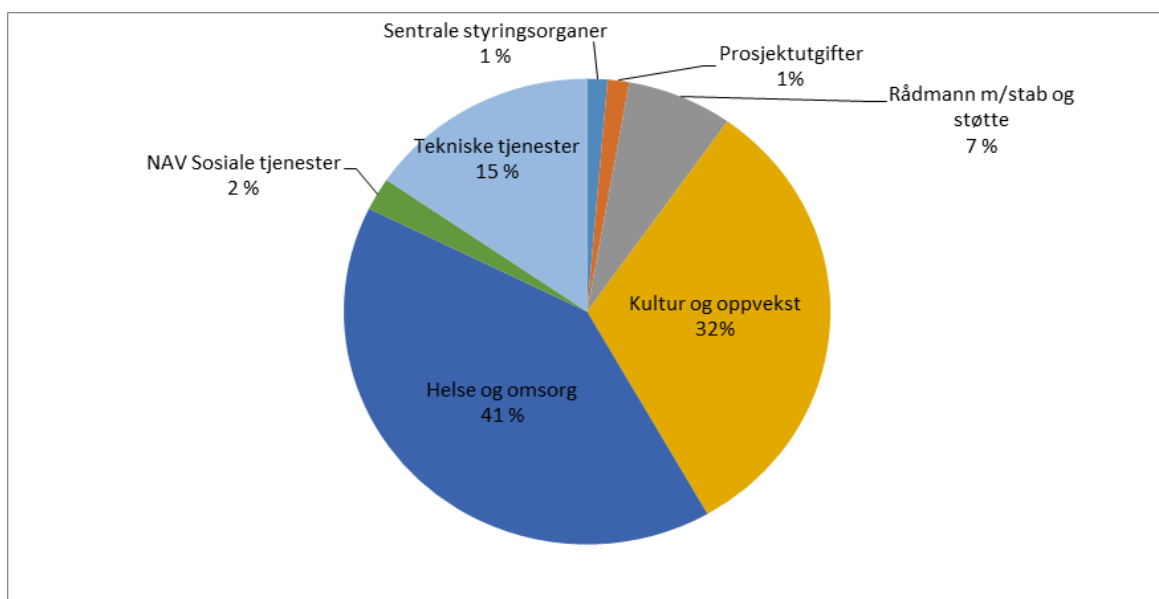
Oversikt over driftsutgifter de siste 7 år:

Denne oversikten viser at lønnsutgifter, inkl. sosiale utgifter, har økt kraftig de siste årene. Økningen i 7 års perioden (2009 ó 2015) er på 41 millioner kroner, som tilsvarer en gjennomsnittlig økning pr år på ca 5.8 millioner kroner.

Kjøp av varer og tjenester er redusert med kr 2.1 millioner 2014. Kjøp av tjenester er økt med kr 182.000,-. Overføringene er redusert med 3 millioner kroner.

Driftsutgifter fordelt etter enheter:

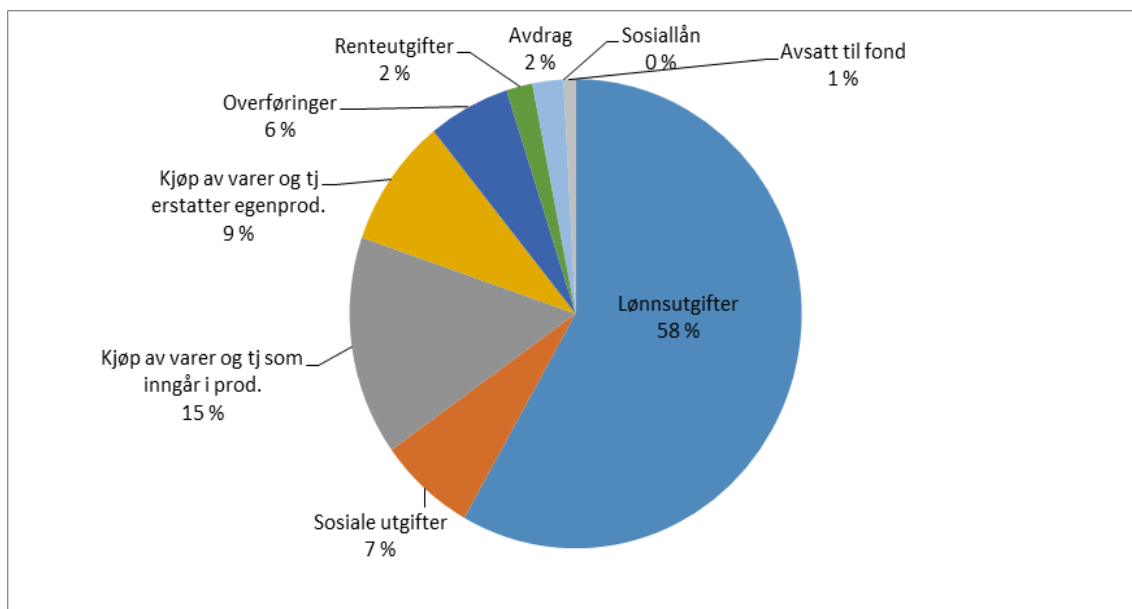

Årsrapport 2015

Enhetene kultur og oppvekst (inkl. PPT og barnevern) og helse- og omsorgsenheten står for 73% av brutto driftsutgifter. Tekniske tjenester står for 15% av brutto driftsutgifter. Totale driftsutgifter for enhetene utgjorde i 2015 kr 276.8 mill. kr (2014: 276 mill. kr).

Driftsutgifter fordelt på arter i 2015:

Lønnsutgiftene utgjorde 167.6 mill kr i 2015 (2014: 163.8 mill kr). Kjøp av varer og tjenester er hovedsakelig rene driftsutgifter, mens overføringer hovedsakelig er merverdiavgift og tilskudd til private (kirkelig fellesråd, private barnehager, tilskudd næring/landbruk og sosialstønader).

Resultat eksterne finansieringstransaksjoner

Tabell over eksterne finansinntekter

	2008	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013	2014	2015
Renteinntekter og utbytte	8 558	18 165	3 979	4 814	2 214	1 830	2 941	1 927
Mottatte avdrag på utlån	462	312	237	398	88	272	610	59
Sum eksterne finansinntekter	9 020	18 477	4 216	5 212	2 302	2 102	3551	1 986

Utbytte fra Ymber AS utgjorde i 2015 kr 1.000.000,-. (2014: kr 1.666.667,-). I 2009 fikk kommunen et ekstraordinært utbytte på 16,7 mill kr.

Tabell over eksterne finansutgifter

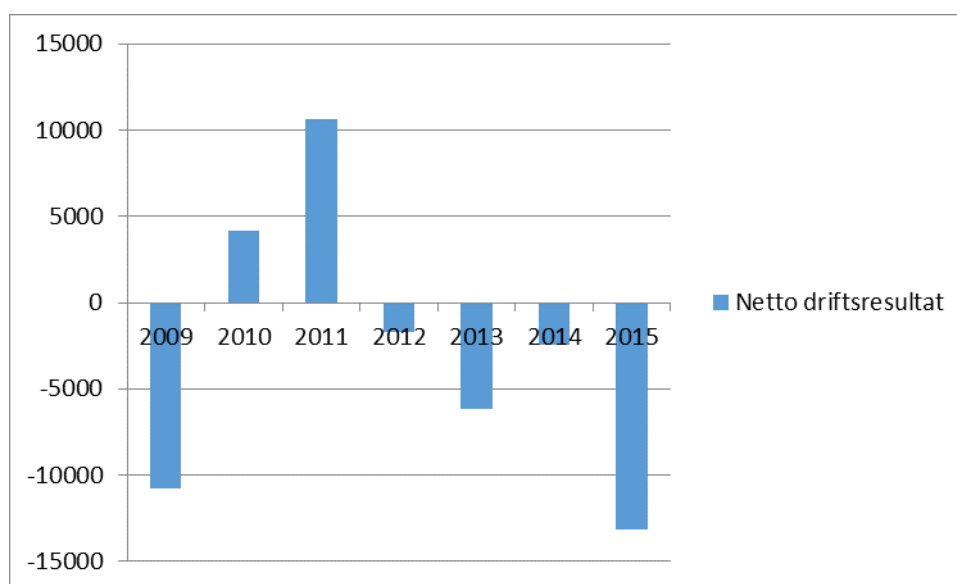
	2008	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013	2014	2015
Renteutgifter	6 866	5 665	5 516	6 130	5 640	5 722	5 745	5 371
Avdragsutgifter	5 546	5 904	6 157	6 059	5 711	7 114	7 478	6 414
Utlån	62	53	274	11	15	27	0	176
Sum eksterne finansutgifter	12 474	11 622	11 947	12 200	11 366	12 863	13 223	11 961

Kommunen har økt avdragstiden på innlån og avtalt at kun lovpålagt låneavdrag betales til vi er ute av ROBEK, derfor er avdragsutgiftene gått ned i 2015. Utlånene er sosiallån og næringslån, det er ikke gitt sosiallån i 2015.

Renteutgifter

Renteutgiftene skyldes stort sett lån på kommunale investeringer og videreutlånsordningen (startlån). Renteutgiftene er økende fordi vi har redusert låneavdragene til beregnet minste lovlige låneavdrag. Det er ikke tatt opp nye lån i 2015.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultatet skal dekke avsetninger, for eksempel overføring til investeringsregnskapet, dekning av tidligere års underskudd og avsetning til fond. Netto driftsresultat har vært negativt 2010 og 2011, men var positivt i 2012 og dette har økt også i 2015. Det betyr at utgiftene (både drifts- og finansutgifter) var lavere enn inntektene (drifts- og finansinntektene). Dette er en positiv utvikling, men netto driftsresultat må være større for å dekke tidligere års akkumulerte merforbruk.

Netto avsetninger/regnskapsresultat

Kommunens netto driftsresultat ble positivt med 13.1 millioner kroner i 2015 (2014: positivt 2.5 mill kr). Det er brukt 3.4 millioner kroner av bundne fond. Det ble dekket 10.3 millioner kroner av tidligere års merforbruk i drift og kr 2.8 millioner kroner i investering. Videre ble det overført kr 988.235,- til investeringsregnskapet (2014: 0,- kr). Det er ikke avsatt til disposisjonsfond, men 2.4 millioner kroner er avsatt til bundne fond (2014: 3.9 mill kr). Regnskapet avsluttes med et resultat i 0 etter nødvendig overføring til investeringsregnskapet og avsetning til dekning av tidligere års merforbruk.

Årsrapport 2015

INVESTERINGSREGNSKAPET

Investeringsregnskapet omfatter utgifter og inntekter til investeringer i bygg og anlegg, kjøp og salg av aksjer/andeler, renter og avdrag videreutlån og utlån av egne midler. I investeringsregnskapet føres i tillegg avsetninger og bruk av fond til investeringsformål. Investeringsregnskapet er et selvstendig regnskap.

Hovedoversikt investering

Alle beløp i mill kr.	Regnskap 2010	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015
Investeringsinntekter				618	3 798	4 785
Brutto investeringsutgifter	12 473	20 942	30 520	11 367	13 585	27 515
Finanstransaksjoner	8 412	8 136	4 512	10 223	13 717	9 822
Finansieringsbehov	20 885	29 078	35 032	20 972	23 504	32 552
Finansieringsbehovet er dekket slik:						
Bruk av lån	10 552	17 211	24 076	14 106	15 236	8 193
Salgsinntekter og mottatte avdrag	3 678	5 110	797	2 910	1 683	4 641
Tilskudd investeringer	490	690	274	0	0	15 579
Overført fra driftsregnskapet	344	1 505	3 146	1 375	0	3 827
Bruk av avsetninger	3 369	4 562	1 498	1 397	3 746	312
Sum finansiering	18 433	29 078	29 791	19 788	20 665	32 552
Udekket/udisponert	2 452	0	5 241	1 184	2 839	0

I 2015 er det gjort investeringer i anleggsmidler for 27.5 millioner kroner. Av det totale finansieringsbehovet er 8.1 millioner kroner finansiert med lån.

Det største prosjektet i 2015 var ferdigstilling av nytt omsorgsbygg Dorvogohti. Bygget ble flyttet inn i i desember 2015, ½ år etter planen.

Investeringsregnskapet ble gjort opp med resultat 0,- etter overføring fra drift til dekning av merforbruk i 2014 og investeringer foretatt i 2015 uten inndekning i investeringsregnskapet.

Investeringsregnskap

Salgsinntektene består av salg av aksjer, avdrag startlån og salg av Láhpoluoppal skole.

Fordelt på ansvar:

Ansvar	Ansvarsnavn	Beløp i 1000 kr
6320	Distribusjon av vann	
	Byggetjenester	240
6820	Trafikksikkerhet	
	Utendørsanlegg	250
7311	Kautokeino grunnskolebygning	
	Utendørsanlegg	235
7313	Lahpuluoppal skole	

Årsrapport 2015

	Salg av fast eiendom	-150
7400	Kommunale boliger	
	Salg av fast eiendom, korrigering 2014	649
7640	Omsorgsbygg Allaeanan	
	Byggetjenester	26 220
	Inntekter	26 220
7820	boligområder	
	Tilbakebetaling tomt	69
9010	Kjøp og salg av aksjer og andeler	
	Kjøp og salg av aksjer . korrigeringer	-305
9100	Innlån	
	Ekstraordinære startlånsavdrag	0
	Lånavdrag startlån	993
9200	Utlån	
	startlån	2 098
	Avsetning bundne fond	3 236
	Lånemidler og innb. Avdrag	-5 964
	Dekning tidligere års merforbruk	
		2 838

BALANSEREGNSKAPET

EIENDELER	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Anleggsmidler	481 652	484 397	528 968	548 672	582 938	606 347
Faste eiendommer og anlegg	201 389	217 533	239 768	243 058	256 652	271 507
Utstyr, maskiner og transpostmidl.	7 853	6 804	5 901	5 265	4 635	3 999
Utlån	23 803	22 765	23 618	22 916	24 375	23 163
Aksjer og andeler	5 667	6 078	6 147	5 716	11 099	11 637
Pensjonsmidler	242 940	231 217	253 534	271 717	286 177	296 041
Omløpsmidler	76 179	61 230	45 294	78 024	65 831	70 724
Kortsiktige fordringer	30 561	32 061	30 043	43 572	44 226	48 618
Premieavvik	12 983	14 542	14 007	15 947	17 986	12 424
Kasse og bankinnskudd	32 635	14 627	1 244	18 505	3 619	9 682
SUM EIENDELER	557 831	545 627	574 262	626 696	648 769	677 071

Eiendelene er økt med 28.3 millioner kroner siden fjoråret. Anleggsmidlene har økt med 23.4 millioner kroner, som skyldes at pensjonsmidlene er økt med hele 9.8 millioner kroner. Omløpsmidlene er økt med 4.9 millioner kroner, som i hovedsak skyldes at Husbanktilskudd til Dorvogoahiti omsorgssenter på 15 millioner kroner kom inn i banken før årsskiftet. Kortsiktige fordringer er økt med 4.4 millioner kroner.

Årsrapport 2015

EGENKAPITAL OG GJELD	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Egenkapital	-84 111	-21 757	-17 009	-21 275	-20 587	-42 482
Disposisjonsfond	-2 791	0	0	0	0	0
Bundne driftsfond	-10 092	-9 504	-10 542	-11 861	-14 904	-13 869
Ubundne investeringsfond	-6 273	-3 470	-3 470	-2 524	-607	-295
Bundne investeringsfond	-3 374	-3 112	-1 762	-3 394	-2 563	-5 799
Endring i regnskapsprinsipp	1 870	1 870	1 870	1 870	1 870	1 870
Regnskapsmessig mindreforbruk	-388	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig merforbruk	5 801	11 736	14 285	10 844	11 453	1 087
Regnskapsmessig merforbruk inv.		0	5 240	1 184	2 839	0
Likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Kapitalkonto	-68 864	-19 277	-22 630	-17 394	-18 675	-25 476
Gjeld	-438 116	-486 507	-521 518	-564 352	-572 033	-581 242
Pensjonsforpliktelser	-260 176	-303 700	-328 699	-347 475	-359 285	-375 901
Ihendehaverobligasjoner	0	0	0	0	0	0
Sertifikatlån	0	0	0	0	0	0
Andre lån	-177 940	-182 807	-192 819	-216 877	-212 748	-205 341
Kortsiktig gjeld	-35 604	-37 363	-35 734	-41 069	-40 281	-38 713
Kassekredittlån					0	0
Annen kortsiktig gjeld	-35 604	-37 363	-35 734	-41 069	-40 281	-38 713
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	-557 831	-545 627	-574 261	-626 696	-632 901	-619 955

Egenkapitalen er økt med 21.9 millioner kroner. Langsiktig gjeld har økt med 9.2 millioner kroner, som i hovedsak skyldes økte pensjonsforpliktelser. Kortsiktig gjeld er redusert med 1.6 millioner kroner.

Anleggsmidler

Verdiendring på faste eiendommer og anlegg skyldes aktivering av nye investeringer i 2015 og avskrivninger av alle anleggsmidlene.

Aksjer/andeler økte med egenkapitalinnskudd i KLP.

Pensjonsmidlene økte totalt med 9.9 millioner kroner. Akkumulert premieavvik er pr 31.12.2015 på 12 millioner kroner. Premieavviket i 2015 var 5.6 millioner kroner. Premieavvik er differansen mellom betalt pensjonspremie og bokført (regnskapsført) premie.

Omløpsmidler

Omløpsmidlene ble økt med 4.9 millioner kroner. Kasse/bankinnskudd ble økt med 6 millioner kroner. Kortsiktige fordringer økte med kr 4.4 millioner kroner.

Egenkapital

Egenkapitalen er økt med 21.9 millioner kroner som følge av økt kapitalkonto og bundne investeringsfond.

Gjeld

Hovedårsaken til økning i gjeldsnivået er økte pensjonsforpliktelser.

Gjeldsutviklingen

Gjeldsutvikling eks pensjonsforpliktelser:

Hele 1000 kr	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gjeld investeringer	151 036	156 885	169 044	193 929	186 451	179 861
Videreutlån	26 904	25 922	23 775	22 947	26 296	25 480
Sum gjeld	177 940	182 807	192 819	216 876	212 748	205 341
Antall innbyggere	2935	2927	2923	2931	2919	2914
Gjeld pr. innbygger	60 627	62 455	65 966	73 994	72884	70467

Kautokeino kommunes gjeld er fordelt på to hovedgrupper. Det er lån opptatt til investeringsformål og lån knyttet til videreutlånsordningen (startlån). Kommunens gjeldsforpliktelser har økt jevnt, med et lite hopp i 2013 fordi lånet til Dorvogohti omsorgssenter ble tatt opp. I 2015 fortsetter nedgangen både i total lånegjeld, innbyggere og gjeld pr innbygger. Reduksjonen skyldes frysing av alle investeringer i perioden kommunen er i ROBEK.

Lånegjelda har økt med 237 millioner kroner siden 2010. pr 1.1.16 utgjør videreutlån (startlån) kr 25.5 millioner kroner av total lånegjeld. Lånegjeld per innbygger har i samme periode økt med kr 9.840,-.

Likviditet

Likviditetsgrad 1 viser forholdet mellom mest likvide omløpsmidler (bankinnskudd og kontantbeholdning) og kortsiktig gjeld, og bør være **1,00 eller høyere**. Det betyr at man minst må ha like mye betalingsmidler som kortsiktig gjeld.

Likviditetsgrad 2 viser forholdet mellom totale omløpsmidler (inkl. kortsiktige fordringer) og kortsiktig gjeld, og bør være **2,00 eller høyere**.

Likviditetsgrad uten fond og ubrukte lånemidler:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Likviditetsgrad 1	0,06	-0,26	-0,17	-0,52	-0,73	-0,73	0,92	-0,66
Likviditetsgrad 2	1,22	1,24	1,05	-0,73	-0,50	-0,72	0,62	0,92

Siden 2009 har kommunen hatt større betalingsforpliktelser enn betalingsmidler.

Likviditetsgrad når fond og ubrukte lånemidler er inkludert:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Likviditetsgrad 1	-0,42	-0,45	-0,92	-0,39	-0,03	-0,45	0,09	0,25
Likviditetsgrad 2	1,58	1,95	2,14	1,64	1,26	1,90	1,63	1,83

Selv med bundne fond og ubrukte lånemidler har kommunen en likviditetsmanko.

GARANTIANSVAR

Person, firma, organisasjon Beløp i 1000 kr.	Lånenr.	Opprinnelig	2014	2015
DnB NOR (Sparebank-kreditt):				
Loankkodievva Eiendomsselskap AS	1516.01.01722	700	0	0
Loankkodievva Eiendomsselskap AS	1516.01.01560	5 500	0	
Loankkodievva Eiendomsselskap AS	1516.01.01544	12 500	2 250	
Den Norske stats husbank:				
Andarguolban barnehage	167018886	2 900	991	
Garanti iflg. Sosiallovgivningen KST 22/99	167073584	625	298	
Kommunalbanken:				
Kautokeino boligselskap AS	20000553	10 940	7 098	
Kautokeino Arbeidssenter AS	20070150	5 000	2 454	
Sparebank1 Nord-Norge:				
Kautokeino IL hovedlaget	49018163216	500	280	
Kautokeino Motorklubb	49018160705	500	385	
Kommunekreditt Norge AS				
Vest-Finnmark avfallsselskap VEFAS	8914	6 760	4 960	
Sum lånegarantiansvar		45 165	18 169	

Oversikt over aksjer kommunen eide i 2015:

Selskap	Antall	Utbytte	Likningsverdi	styremedlem
Andarguolban eiendomsselskap AS	30	0	Ukjent	Skal overtas i 2016
Internasjonalt samisk filminst.	100	0	93 104,21	Anders S. Buljo 2015-2019
Boligselskape Ast	500	0	26 431 138	
Utleiebygget AS	5	0	1 7414 113	
Kommunekraft AS	1	0	10 385,65	
LES AS	2000	0	8 960 936	
Nordavis AS	1	0	3 941,17	
Sáгат-Sámiid áviisa AS	5	0	3 297,64	
Ymber AS	10	1.000.000,-	66 240 689,17	Johan Vasara 2015-2019

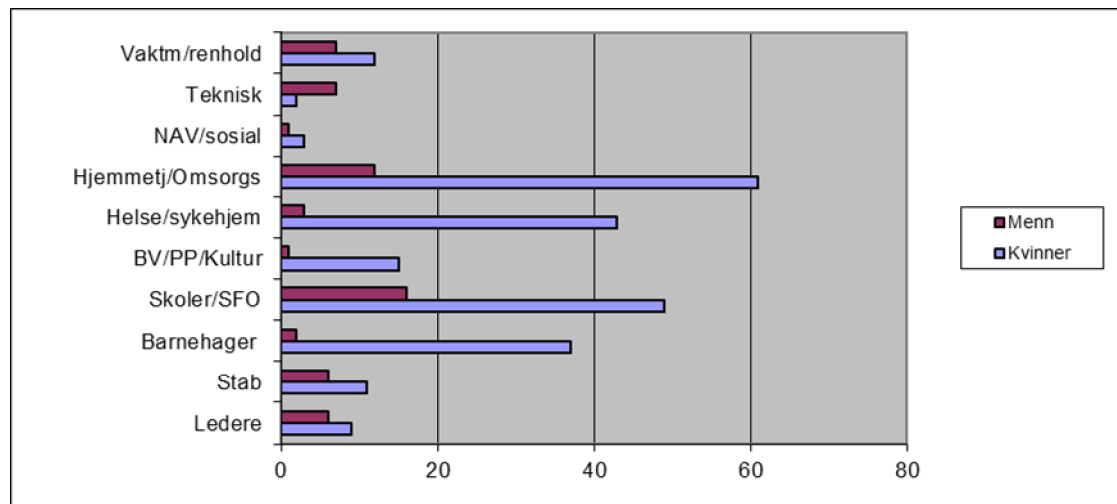
REDEGJØRELSE FOR LIKESTILLING ó 2015

Likestillingsloven pålegger alle arbeidsgivere å jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i virksomheten. Offentlige myndigheter, slik som kommunene, har aktivitetsplikt og rapporteringsplikt. Rapporteringsplikten fremkommer i årsmelding. Aktivitetsplikten vil fremkomme i handlingsprogrammet.

1. Antall ansatte

Kautokeino kommune hadde i 2015 **303** ansatte inkl. deltidsansatte. Det reelle tallet var noe lavere fordi noen av de deltidsansatte er ansatt i to enheter.

Fordelingen mellom kjønnene var slik:

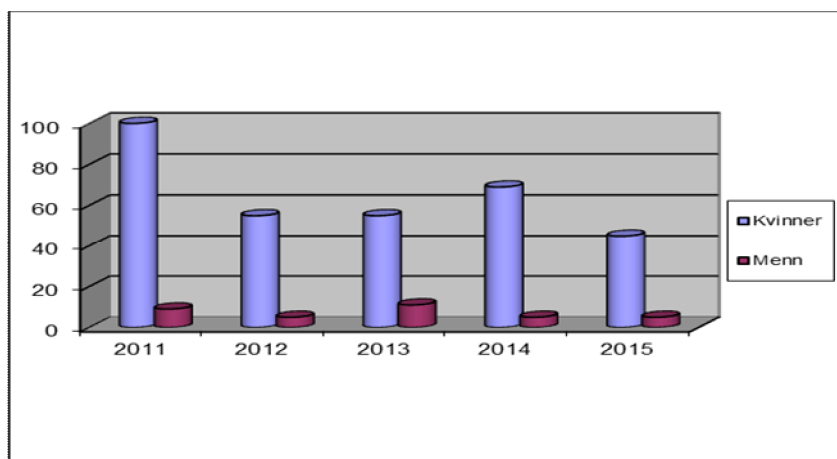

	Ledere	Staben	Barne- hager	Skoler SFO	Barnevern PP Kultur	Helse Sykehjem	Hjemmetj. Omsorgs.	NAV Sosial	Teknisk	Vaktmestere Renholdere	SUM
Kvinner	9	11	37	49	15	43	61	3	2	12	242
Menn	6	6	2	16	1	3	12	1	7	7	61

Ledergruppen består av rådmann, stabsleder, 4 enhetsledere (inkl. NAV-leder) og 7 avdelingsledere m/ budsjett og personalansvar.

2. Deltidsstillinger

Deltidsstillinger er fordelt slik med en utvikling fra 2011 ó 2015:

ÅR	2011	2012	2013	2014	2015
Kvinner	100	55	55	69	45
Menn	9	5	11	5	5

Oversikten viser antall ansatte i deltidsstillinger i Kautokeino kommune i perioden 2011-2015. Resterende ansatte er i 100 % stillinger.

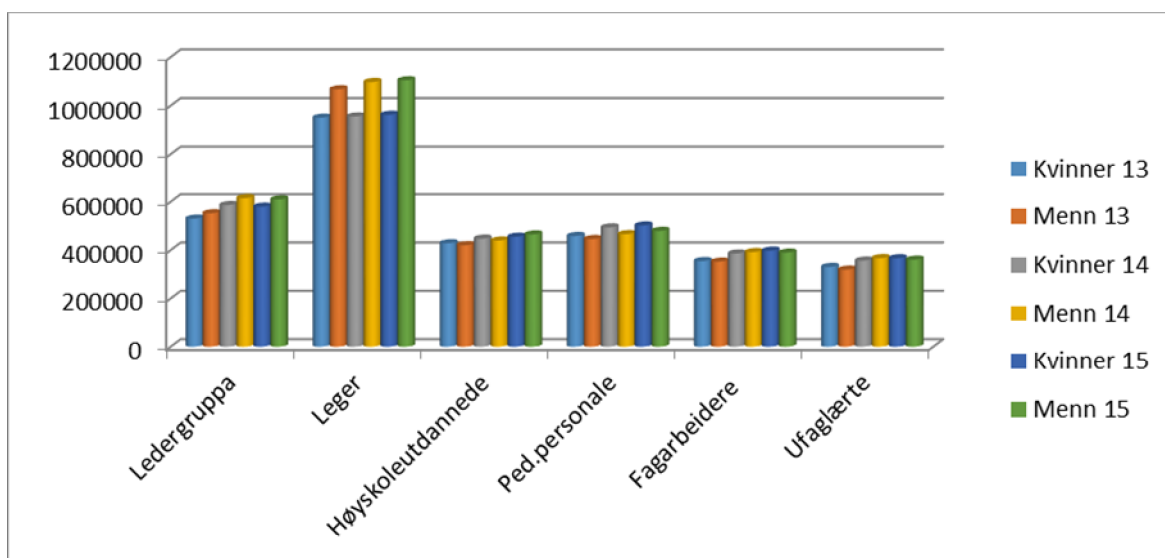
Antall kvinner i deltidsstilling i 2015 er lavere enn i 2014, og antall menn i deltidsstilling er det samme.

Kommunen vedtok i 2012 nye retningslinjer for å redusere bruk av uønsket deltid, og ansatte som har ønsket det har fått økt sin stilling når det har vært mulig.

Oversikten viser at antall ansatte i deltidsstillinger er mer enn halvert de siste fem årene.

3. Gjennomsnittsberegning av årslønn fordelt på kjønn og kompetanse

Sammenligning av lønnsutvikling fra 2013 til 2015:

Årsrapport 2015

Lønnsforskjeller 2013 -2015						
	Kvinner 13	Menn 13	Kvinner 14	Menn 14	Kvinner 15	Menn 15
Ledergruppa	529979	552214	586143	615000	579 467	609 480
Leger	950000	1067000	955000	1097000	962 000	1 104 000
Høyskoleutdannede	428087	419864	447 214	439 355	454 803	464 580
Ped.personale	458139	445580	493510	465773	501 658	479 409
Fagarbeidere	354214	352038	385449	391538	397 400	389 300
Ufaglærte	330003	318933	356319	366509	365 975	359 915

I ledergruppa er nye avdelingslederne tatt med fra 2015. Disse har lavere lønn enn de andre lederne, slik at gjennomsnittslønna i denne gruppa gikk litt ned fra 2014 til 2015.

Vår eneste mannlige lege er også kommuneoverlege og har derfor høyere lønn enn sine kvinnelige kollegaer

I gruppen høyskoleutdannede har de mannlige ansatte nå høyere gjennomsnittslønn enn kvinnene.

Og fortsatt har de kvinnelige ansatte i gruppen pedagogisk personale høyere gjennomsnittslønn enn sine mannlige kollegaer.

I gruppen fagarbeidere har kvinnene igjen gått forbi sine mannlige kollegaer. I denne gruppen er det mange kvinner med mer enn 20 års ansiennitet. Disse trekker opp gjennomsnittslønna for de kvinnelige ansatte.

I gruppen ufaglærte har kvinnelige ansatte høyere gjennomsnittslønn enn sine mannlige kollegaer. Også i denne gruppen er det mange kvinner med mer enn 20 års ansiennitet som trekker opp gjennomsnittslønna for kvinnene.

4. Likestilling

I alle sammenhenger vektlegger Kautokeino kommune likestilling, spesielt innen språk og kultur. Kommunen er en tospråklig kommune, og det fremgår av planer, retningslinjer og annet arbeid at det skal være likestilling mellom det samiske og det norske, både med tanke på kultur og språk.

Brannvesenet vårt har en kvinneandel på 18,5%, noe som er helt i toppsjiktet i landet.

I tillegg til likestilling mellom kjønnene, og mellom det samiske og det norske, anses det som viktig at Kautokeino kommune tar vel imot våre nye landsmenn som de siste årene har bosatt seg her. Flere av disse er ansatt i kommunen, og det viser seg at de er både dyktige og ansvarsbevisste.

Alle enheter i kommunen legger stor vekt på likestilling i sitt daglige arbeide, og også ved fastsettelse av mål og utarbeidelse av planer, retningslinjer og reglement.

Det er ikke vedtatt spesielle tiltak for likestilling tidligere år, foruten det som er vedtatt i oppvekstplanen; Livsveier 2007-2010. Denne planen skal oppdateres og likestilling vil behandles og videreføres i den sammenheng

5. Fremtidige tiltak

Økonomiplan for 2014 ó 2017 inneholder mål knyttet til likestillingsarbeidet på områdene kjønn, språk, etnisitet, religion og nedsatt funksjonsevne,

Ved rekruttering må vi være bevisst hvordan kjønnsfordelingen er ved avdelingen, og vektlegge økning av det kjønn som er i mindretall.

Videre må vi være mer bevisst ved lokale lønnsforhandlinger for å unngå store lønnsforskjeller mellom kjønn med samme kompetanse.

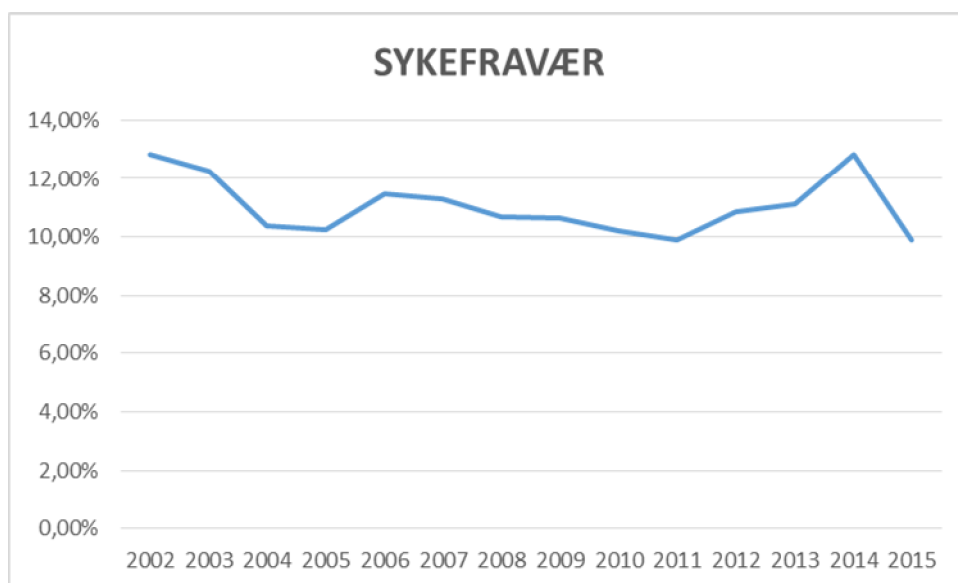
Og vi må jobbe for økt likestilling mellom samisk og norsk språk og kultur. Det bør legges til rette for at samiskkompetansen hos de som har norsk som morsmål også styrkes.

Kautokeino kommune vil også jobbe for å minke andelen deltidsansatte, selv om vi ser dette er en ekstra utfordring i yrker med turnus.

Når det gjelder rapportering har virksomheten et fast system og et fast skjema som enhetslederne benytter ved rapportering til rådmannen hvert kvartal. Her bør likestilling bygges inn som et fast rapporteringstema, noe som vil føre til at enhetene må planlegge årlig aktivitet i sine aktivitetsplaner/handlingsplaner vedr. likestilling.

SYKEFRAVÆR

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
11,62 %	12,85 %	12,25 %	10,37 %	10,26 %	11,49 %	11,28 %	10,70 %	10,63 %	10,20 %	9,90 %	10,87 %	11,10 %	12,81 %	9,91 %

Tabellen viser sykefraværsutviklingen de siste 14 år. Som man ser av tabellen har sykefraværet variert litt mellom 12,85% og 9,48%. Det var gledelig at sykefraværet sank jevnlig fra 2006 og nærmet seg vårt mål på 9,3% (20% reduksjon av 2001-fraværet) i 2011. Trenden snudde og sykefraværet har steg i årene 2012-2014. I 2015 har vi en gledelig nedgang til 9.91%.

Sykefraværet rapporteres kvartalsvis til arbeidsmiljøutvalget. Enhetslederne kommenterer fraværet innen egen enhet. Det er utarbeidet sykefraværstrutiner som veiledning for lederne ved oppfølging av sykemeldte.

Etter personaldagen i 2014 hvor tema var: «Hvordan redusere sykefraværet?» er mange av tiltakene de ansatte foreslo gjennomført. Treningsmulighet i Bákتهárji, svømmetimer for ansatte og timer i gymsalen for ansatte. Videre er medarbeidersamtaler gjennomført i hele organisasjonen med alle fast ansatte, personalmøter avholdes jevnlig og aktiv oppfølging av de sykemeldte har vært gjennomført.

INTERNKONTROLL

Det er valgt nytt amu i januar 2016. Amu består av representanter fra arbeidsgiver og arbeidstakersiden. Rådmann og Hovedvernombud er faste medlemmer av amu. Hemis som er vår bedriftshelsetjeneste møter på amu møtene.

Kautokeino er en IA-bedrift. Vi har kontaktperson i arbeidslivssenteret som veileder lederne i gjennomføring av sykefraværsoppfølging, tilretteleggingsutfordringer, diverse tilskuddsmuligheter og annen innen sykefraværarbeidet.

Det utarbeides årlig HMS planer som en del av enhetenes virksomhetsplaner.

Enhetslederne har i 2015 gjennomført et samlingsbasert kurs hos KS vedr. internkontroll; «Orden i eget hus». Enhetene har tatt i bruk et elektronisk internkontrollsystem som lederne holder på å fylle inn alle rutiner, reglementer, risikoanalyser og alt annet som skal inn i systemet.

Det elektroniske internkontrollsystemet fungerer også som kommunens intranett for ansatte. Når du går inn på internett på en kommunal pc er den første siden du kommer til vår intranettside. Her kan lederne legge ut informasjon og bilder til alle ansatte, eller kun informasjon til sin enhet hvis ønskelig. Rådmannen oppfordrer alle ledere til å bruke informasjonsmuligheten aktivt.

Vernerunde gjennomføres på hver arbeidsplass en gang i året. Resultatet følges opp av enhetsleder.

Amu har i 2015 gjort en liten endring i inndeling av verneområdet og i etterkant skal det velges nye verneombud på alle områder.

ENHETENES ÅRSMELDINGER

Rådmannens stab

Økonomiplan/Handlingsprogram/Virksomhetsplan

Kort gjennomgang av status for måloppnåelse i forhold til årets budsjett:

Rådmannens stab består av servicetorget, økonomi og skatt, lønn og personal, næring og IT. I 2015 har det vært 1 ansatt mindre på lønn og personal hele året, ½ stilling lavere på økonomi og noen måneder med 1 stilling mindre på servicetorget. Skatteavdelingen har hatt 1,8 årsverk til rådighet mot normalt 2. Det har vært for korte perioder til å ta inn vikarer selv om vi i ettertid ser at det totalt ble lange perioder

I 2015 har fokuset, jfr utarbeidet virksomhetsplan, vært på følgende områder: styrke bruk av samisk, redusere sykefravær, gjennomføre personalseminaret, oppdatere en del reglement, jobbe med hjemmesiden, internkontroll, intranett, arkiv ódeponering og arkivplan, samt til enhver tid oppfylle stabens hovedmål: Gi god service til befolkningen, de folkevalgte og enhetene, i tillegg til de ordinære arbeidsoppgavene innenfor hvert fagfelt.

Oppsummering av tiltakene:

- * Planlagte språkprosjekter ble gjennomført ved prosjektansvarlig. Stillingen ble flyttet til ny avdeling språk og kultur fra høsten 2015, og prosjektene er da ledet der ifra.
- * Samisk benyttes som hovedspråk på alle møter hvor dette er mulig. Saksbehandlerne oppfordres til å saksbehandle på samisk, med oversetting til norsk ved behov.
- * Personalseminar ble gjennomført i november med tema: språkrøkt, internkontroll og intranett. Evalueringen viser at dagen var vellykket og at de ansatte setter pris på en dag i lag. Det vil likevel jobbes med utvikling og bedring av detaljer til neste personalseminar.
- * Følgende reglement er oppdatert i 2015: - Flyttereglement for ansatte
- Telefonreglement for ansatte
- * Arbeidet med oppdatering av arbeidsgiverpolitikk og lønnspolitiske retningslinjer er startet, samt oppdatering av fleksitidsreglementet
- * IA- planen er oppdatert
- * Hjemmesiden jobbes med kontinuerlig. Men arbeidet utføres som en bioppgave, i tillegg til mange andre oppgaver, alt skal legges inn på begge språk, og det er behov for mer innspill fra enhetene om hvilken informasjon de ønsker både om og fra sin enhet til enhver tid, på vår hjemmeside.
- * Det er opprettet en facebook side som administreres av ansatte i rådmannens stab, rådmannen selv og enhetslederne.
- * På personaldagen ble vår nye intranettside presentert for de ansatte. Når man logger på internett på en kommunal datamaskin kommer man direkte til intranettsiden vår hvor alle intern informasjon til ansatte legges ut fortløpende. Her kan rådmann og hans ledergruppe legge ut informasjon til alle ansatte eller til ansatte i sin enhet.
- * På personaldagen ble vår nye elektroniske internkontrollside også presentert. Internkontroll er et område som aldri kan sluttføres. Det skal jobbes kontinuerlig med internkontroll og HMS og alle rutiner, reglementer, risikovurderinger osv. skal legges ut på siden tilgjengelig for alle ansatte. Ved pålogging på siden kan de ansatte også melde elektronisk om avvik på arbeidsplassen.
- * ePhorte sak og arkivsystemet vårt skal oppdateres i 2016 og i den sammenheng er forberedelse til blant annet elektronisk arkiv så smått startet i 2015. Det samme gjelder arbeidet med elektronisk arkivplan.
- * På IT er det innført forenkling av hjelp til ansatte ved at de på IT kan koble seg på den enkeltes pc ved mottak av bruker navn og kode fra den ansatte i hvert tilfelle. Det er

Årsrapport 2015

tidsbesparende og kjøringen reduseres også. Konsulentbruk er også redusert i 2015. Vi har hatt en praksisplass på IT i hele 2015. Det viser seg at dette er et område hvor behovet vokser og hvor vi burde ha en overordnet strategi for investeringer fremover, men da vil nok behovet være 3 ansatte på IT.

* Taksering av eiendommer er prioritert, og nesten alle eiendommer i Kautokeino tettsted, samt noen hytteområder er taksert. Takstnemda har behandlet mesteparten av takseringene.

* Næringssaker er behandlet jevnlig og budsjettert bruk av næringsfond er tildelt.

* Kurs i bruk av CIM, beredskapsprogram hos Fylkesmannen er gjennomført av to ansatte.

* Opplæring i utarbeidelse av planstrategi er gjennomført av en ansatt i staben.

* Økonomirådgiver har fått opplæring i offentlige anskaffelser og opprydding på dette området er startet. Det er et stort område med mye regelverk hvor kommunen ikke har vært oppdatert de siste årene.

* Skatteavdelingen har i hovedsak tre fokusområder; avlegge skatteregnskapet i henhold til gitte retningslinjer- og lovkrav, sikre måloppnåelse i henhold til fastsatte resultatkrav innenfor innkrevningsområdet og avholde arbeidsgiverkontroller for å sikre korrekt beskatning i henhold til fastsatte resultatkrav. Skatteregnskapet har vært ført og avlagt i henhold til gjeldene retningslinjer og frister. Innfordringen viser oppgang på total skatteinnngang. Innfordring eldre restanser viser positiv utvikling. Resultatkrav oppnås i alle krav så langt innfordring er mulig. Der det er avvik ligger det en akseptert avvikbegrunnelse. Med bakgrunn i langtidssykefravær var det budskjettert inn kjøp av tjeneste fra Alta på noen arbeidsgiverkontroller for innteksåret 2015. 8 av 9 planlagte kontroller er avholdt. Større pågang i eiendomsskattebefaringen medførte likevel at en kontroll ikke ble gjennomført.

Kort status for enhetens internkontroll og HMS-plan, samt måloppnåelse:

- Det jobbes med å legge inn alle oppdaterte rutiner, reglement, risikovurderinger osv. i vårt nye elektroniske internkontrollsystem.
- HMS-planen er under oppdatering og skal innlemmes i det elektroniske internkontrollsystemet.
- Enheten har ansvar for både den overordnede biten som er rådmannens generelle del, og den delen av systemene som kun hører til rådmannens stab. Den generelle biten er prioritert fordi den gjelder alle kommunalt ansatte.

Økonomi

Regnskapstall for 2015:

Sentrale styringsorganer, ramme 1

(Politisk område)

	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik	forbruk i %
Sum inntekter	-39 000	-84 166	45 166	216 %
Sum utgifter	3 664 047	3 713 094	-49 047	101 %
Netto utgifter	3 625 047	3 628 928	-3 881	100 %

Prosjekter, ramme 2

	revidert budsjett	regnskap	Avvik	forbruk i %
Sum inntekter	-1 199 000	-3 639 532	-2 440 532	304 %
Sum utgifter	1 508 500	3 965 843	2 457 343	263 %

Årsrapport 2015

Netto utgifter	309 500	326 311	16 811	105 %
Rådmannen m/stab og støtte, ramme 3				
	revidert budsjett	regnskap	Avvik	forbruk i %
Sum inntekter	-1 705 000	-2 681 422	-976 422	157 %
Sum utgifter	20 025 729	19 411 657	-614 072	97 %
Netto utgifter	18 320 729	16 730 235	-1 590 494	91 %

Kommentarer til forbruket i forhold til vedtatt budsjett:

Ramme 1, det politiske nivået har et overforbruk på kr 3.881,-. Det er en så liten differanse i forhold til budsjettet at det ikke trengs kommentarer. Det er imidlertid slik at ompostering innad i regnskapet fra valget til enhetene ikke er utført. Det betyr at valget viser færre utgifter enn reelt og dette er belastet den enhet hvor den ansatte får sin lønn til vanlig.

Ramme 2, prosjekter. Differansen her mellom budsjett og regnskap viser et lite merforbruk på kr 16.811,-. I denne rammen bokføres IT-samarbeidet i Åvjevårre kommunene, barnehagens bruk av prosjektmidler fra Sametinget, språkprosjektene første halvår 2015 og andre små prosjekter i rådmannens stab med eksterne midler. Denne rammen skal hovedsaklig gå i null, men utgiftene til drift av IT-samarbeidet ble noe dyrere enn budsjettet i 2015.

Ramme 3, rådmannens med stab og støtte. Her er det et mindreforbruk på kr 1.590.494,- i 2015. Dette skyldes at det ikke er tatt inn vikarer ved fravær, beskrevet i begynnelsen av rapporten. Videre er det besparelser på blant annet bruk av IT-konsulenter, de ansatte har omtrent ikke deltatt på kurs, seminarer o.l. som innebærer reising, alle innkjøp skal godkjennes av stabsleder og stor gjennomgang av alle annonseringer som tidligere har vært på internett og i aviser. Alt med tanke på å spare så mye som mulig.

Medarbeidere

Utvikling i sykefravær for enheten 2015

Kvartal	Totalt fravær i %			Korttids fravær i % (arbg.periode)		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
1	10,78	10,76	10,85	5,42	7,00	1,59
2	11,14	11,39	10,62	2,36	2,40	2,27
3	7,69	11,08	0,35	6,45	9,27	0,35
4	9,11	12,51	1,61	2,88	3,46	1,61
Årets	9,80	11,44	6,15	4,20	5,41	1,51

Kort gjennomgang av status: Staben har hatt noen langtidssykemeldte i 2015. Det er gjennomført oppfølgingssamtaler og holdt jevnlig kontakt med de det gjelder. Foruten disse enkelttilfellene er det stabilitet i staben. Korttidsfraværet varierer, leder har ingen grunn til å mistenke misbruk av egenmeldinger da variasjonen ofte følger rekesyker som går.

Forslag til tiltak:

Leder mener å fortsette den tett oppfølgingen av ansatte som har fravær, i henhold til de rutiner vi har. Det er mulig en vridning med fokus på nærvær/tilstedeværelse vil kunne gi positive resultater totalt i kommunen?

Antall gjennomførte medarbeidersamtaler i år:

18 samtaler av 18 mulige.

Dato	Underskrift
------	-------------

19.02.2016	Karin Hætta Stabssleder
------------	----------------------------

Kultur og oppvekst

Økonomiplan/Handlingsprogram/Virksomhetsplan

**Kort gjennomgang av status for måloppnåelse i forholdt til årets budsjett:
(med utgangspunkt i vedtatt økonomi-, handlings- og virksomhetsplan)**

Administrasjon:

Stillinger: 2

Enheten har jobbet etter lover og retningslinjer som berører PPT, barnevernet, barnehager, grunnskoler og språk- og kulturtiltak.

PP-tjenesten:

Ansatte: 2,5 på vårhalvåret, 1 stilling vakant (var utlyst, men ingen søkere med ønsket utdanning). Høsthalvåret: 1,5 ansatte, en ansatt sluttet. Da stillingen ble utlyst på høsten, var det ingen søkere.

Meldinger: 11 barn

Tiltak i spesialundervisningen:

- Barn under skolealder: 4
- Barn mellom 6 og 12 år: 22
- Barn mellom 13 og 16 år: 18

Det er skolene og barnehagene som sender inn de fleste meldingene.

De tre siste årene har antall meldinger vært færre enn vanlig, og en av grunnene er tverrfaglig team, som månedlig veileder skolen og barnehager, og som har fungert godt.

Barnevernet:

Ansatte: 3,5 faste og 1 prosjektmedarbeider på høsthalvåret.

	2015	2014
Bekymringsmeldinger	38	36
Undersøkelsessaker	33	30
Hjelpetiltak	35 barn i skolealder 7 barn under skolealder	19
Barn i fosterhjem	9	14
Barn på institusjon	1	0
Unge over 18 år som får hjelpetiltak	4	5
Saker i Fylkesnemnda/Tingretten	6	1

Barnehageavdelingen:

Stillinger: 29,5

Barn med barnehageplass: 91, på slutten av året var et barn på venteliste.

- Kommunens barnehager er med i Nasjonal strategi for språk, lesing og skriving. Formålet er å styrke barns språk gjennom daglige gjøremål, f.eks ved forskjellige leseaktiviteter.

Årsrapport 2015

- Det er laget kvalitets- og kompetanseplan for barnehager.

Skoler:

Stillinger ved de tre skolene: 59,5

Elever: 369

Barn på SFO: 28

Skolene har gjennomført aktiviteter etter opplæringsloven, og i tillegg har skolene deltatt på landsomfattende skoleutviklingsprosjekter:

- Vurdering for læring
- Ungdomsskolen i utvikling; Kautokeino ungdomsskole hadde valgt regning som tema og Máze skole hadde lesing som tema.

Språk ó og kulturavdelingen:

Ansatte: 9 (stillinger: 6)

En ny avdeling som har virket et halvt år (oppstart 01.08.15).

Oppgaver i avdelingen: Giellagiisá-språksenter, bibliotek, kulturskole, ungdomskoordinator, lese- og skrivehjelp for eldre, tilbud om fjernundervisning

Giellagiisá ó språksenter får fast driftstilskudd fra Sametinget fra 2016.

Fjernundervisningen har to lærerstillinger.

Kort status for enhetens internkontroll og HMS-plan, samt måloppnåelse:

- Hver avdeling har gjennomført vernerunder
- Gjennomføre helseundersøkelse med ansatte
- Alle barnehageansatte har gjennomført nettkurset øsikkerhetsrommetö

Økonomi - tertialrapportering

Regnskapstall for 2015:

Kultur og oppvekst, ramme 4

	revidert budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %
Sum inntekter	-13 271 050	-16 685 992	3 414 942	126 %
Sum utgifter	90 262 158	88 490 958	1 771 200	98 %
Netto utgifter	76 991 108	71 804 966	5 186 142	93 %

Adm Kultur og oppvekst

4000

	revidert budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %
Sum inntekter	-716 000	-1 550 615	834 615	217 %
Sum utgifter	3 699 426	3 749 655	-50 229	101 %
Netto utgifter	2 983 426	2 199 040	784 386	74 %

Avdeling språk og kultur

41*

	revidert budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %
Sum inntekter	0	-638 933	638 933	

Årsrapport 2015

Sum utgifter	0	457 493	-457 493	
Netto utgifter	0	-181 440	181 440	
Kautokeino barneskole 42*				
	revidert budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %
Sum inntekter	5 168 050	5 006 604	161 446	97 %
Sum utgifter	21 568 880	20 901 845	667 035	97 %
Netto utgifter	26 736 930	25 908 449	828 481	97 %

Kautokeino ungdomsskole 43*				
	revidert budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %
Sum inntekter	-2 230 000	-2 564 820	334 820	115 %
Sum utgifter	10 893 307	12 566 835	-1 673 528	115 %
Netto utgifter	8 663 307	10 002 015	-1 338 708	115 %

Máze skole 45*				
	revidert budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %
Sum inntekter	-589 000	-891 115	302 115	151 %
Sum utgifter	6 345 818	5 678 236	667 582	89 %
Netto utgifter	5 756 818	4 787 121	969 697	83 %

avd. Kultur og barnehager, barnevern og PP-tjenesten 46*				
	revidert budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %
Sum inntekter	-4 568 000	-6 033 904	1 465 904	132 %
Sum utgifter	47 754 727	45 136 891	2 617 836	95 %
Netto utgifter	43 186 727	39 102 987	4 083 740	91 %

Kommentarer til forbruket i forhold til vedtatt budsjett:

Enheten har tilsammen spart inn 5 186 142,- kroner.

Inntektene har økt med 3 414 942,- kroner. Økte inntekter er: refusjon for sykemeldinger, refusjoner for fjernundervisning, statlig tilskudd til samisktimer og refusjon fra Alta kommune (Kautokeino kommune har vært settekommune i barnevernssaker for Alta kommune).

Gjennomførte innsparinger:

- Márkan barnehage stengt; spart inn 3 stillinger fra 01.08.15
- Kuttet barnehagekonsulentstilling, fra 01.09.15
- PP-tjenesten har hatt 1 stilling vakant 01.01.15 (var ikke søkere til stillingen)
- Kuttet på lærerstillinger på ungdomsskolen; spart inn 2 stillinger fra 01.08.15
- Holdt lærerstillinger ved Máze skole vakant; spart inn 0,7 stilling fra 01.01.15
- Barnevernet har hatt 1 konsulentstilling vakant; fra 01.06.15
- Kuttet lærerstillinger på barneskolen; flyttet en lærerstilling til språk - kulturavdelingen (fjernundervisning) fra 01.08.15

Ellers har man i barnehager og skoler spart inn på vikarutgifter, da vi har brukt medarbeidere der det har vært mest bruk for dem.

Medarbeidere

Utvikling i sykefravær for enheten 2015

Kvartal	Totalt fravær i %			Korttids fravær i % (arbg.periode)		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
1	14,69	15,54	9,75	7,87	8,30	5,32
2	8,33	9,06	3,75	4,03	4,41	1,62
3	5,31	5,86	2,21	3,24	3,42	2,21
4	8,59	8,45	9,34	4,76	4,80	4,58
Årets	9,45	9,96	6,55	5,08	5,35	3,57

Kort gjennomgang av status (oppfølging av sykemeldte):

Når man sammenligner med sykefraværstallene for 2014, har det totale fraværet minket 5,06 % og korttidsfraværet minket 1,47 %.

- Fire ansatte har vært sykemeldt lenger enn 4 uker
- Fire ansatte har vært sykemeldt lenger enn 8 uker
- To ansatte har vært på arbeidsavklaringspenger, under tiltak fra NAV

Gjennomførte tiltak:

- Sykdom har vært i fokus i enheten. Hver avdeling har hatt et eget møte der sykdom har vært tema.
- Avdelingsledere har gjennomført oppfølgingssamtaler med ansatte som har vært langtidssyke, og har så langt som mulig tilpasset arbeidet arbeidskapasiteten.
- Avdelingsledere har sammen med ansatte som har vært langtidssykemeldt laget oppfølgingsplan.
- Søkt om fra NAV og fått innvilget for seks ansatte at sykefravær refunderes fra første dag.

Antall gjennomførte medarbeidersamtaler i år:

Av 111 ansatte har 107 fått medarbeidersamtale.

Dato	Underskrift
18.02.16	<i>Bodil Utsi Vars</i> Enhetsleder

Helse og omsorg

Økonomiplan/Handlingsprogram/Virksomhetsplan

Kort gjennomgang av status for måloppnåelse i forhold til årets budsjett: (med utgangspunkt i vedtatt økonomi-, handlings- og virksomhetsplan)

Enhet helse- og omsorg består av stab og 3 avdelinger med enhetsleder og 3 avdelingsledere.

Stab enhet helse- og omsorg består i tillegg til enhetsleder og avd. ledere av kommuneoverlege, sekretær og 2 saksbehandlere hvorav den ene saksbehandleren har IP koordineringsansvar. Den ene saksbehandleren har permisjon uten lønn tom. Oktober 2016.

Vi opplever ofte misforståelser av titlene i ledergruppen, særlig eksternt er det uklart hvilken funksjon avd. ledere og enhetsleder innehar.

Vi har en del utfordringer blant personalet, dette håndteres fortløpende av enhetsleder og avdelingslederne.

Kommunestyret vedtok den 10.12.12 at det ikke skal være døgnbemanning ved Maze bo- og servicesenter. 1. juli 2015, ble døgnbemanning avvirket, og 2 pasienter flyttet til kommunesenteret. De ansatte ble tilbudt vakanser man hadde innenfor helse- og omsorg.

Middagslevering til sykehjemmet: Kommunen har pr. i dag avtale med en lokal privat aktør om levering av ferdig middagsmat.

01.07.2015 ble det ansatt avd. sykepleier ved sykehjemmet.

Generelt er det et stort behov for flere fysiske rom for heldøgns plasser. Pr. i dag mangler det 15 faste sykehjems plasser. I dag er det 8 pasienter som har behov for fast heldøgns plass, som vi ikke har kapasitet til å innfri. Dette medfører økt belastning på hjemmetjenester,

I følge statistikk vil Kautokeino kommune møte eldrebølgen allerede fra år 2015, som også medfører økende behov for faste heldøgns plasser.

Det er også et stort behov for avlastningsplasser/korttidsplasser til eldre. Det er også behov for avlastning til barn.

Med HMS arbeid jobbes det kontinuerlig i avdelingene.

IKT / TELESYSTEM

I hele enheten oppleves sårbarhet og svakhet i forhold til IKT systemet. Vi har 48 datamaskiner som er fordelt i hele enheten. Våre system innebærer at vi må jobbe i lukket / sikker sone på grunn av personopplysninger / unntatt offentlighet. Da våre datamaskiner er gamle og trege skaper dette store utfordringer, og det kan til tider oppleves frustrerende og lite effektiv jobbing.

IT avdelingen bruker mye tid på å få våre system i funksjon, og til tider er det ventetid på å få bistand fra IT. Vi ser at det er absolutt behov for å øke bemanningen ved IT avdelingen.

Enhet helse- og omsorg opplever daglig sårbarheten med teleleverandøren NetCom, det er svært dårlig dekning utenfor sentrum. Det er særlig hjemmetjenester som er mest utsatt / sårbar da de har sine tjenester i hele kommunen. Det er ønskelig fra enhet helse- og omsorg at ved fornyelse av teleleverandør bør dekningsområder (Telenor) vurderes. IT jobber med saken.

KOMMUT er elektronisk samhandling mellom PLO og spesialisthelsetjenester og andre helsetjenester ble lovpålagt fra og med 1.1. 2015. Opplæring og igangsetting av KOMMUT vil bli gjennomført i løpet av vår/høst 2015. Er kommet i gang.

PLO journalsystem ble byttet til VISMA PROFIL i begynnelsen av 2015. Det er utpekt superbrukere fra hver avdeling, som ikke har fungert helt optimalt i noen avdelinger.

Sommer 2015:

Enhet helse- og omsorg praktiserer puljeferie med 2 puljer i tidsrommet uke 27 til og med uke 34. Intensjonen med puljeferie er at det alltid skal være fastansatte tilstede på avdelingene. Under ferieavvikling 2015 har det vært lavere **SYKEFRAVÆR** enn i 2014. Det har likevel vært vanskelig å få dekket fagstillinger som for eksempel sykepleier stillinger og lege stillinger.

Forslag til endringer i tiltak eller tidspunkt for gjennomføring:

- Bygge eget kjøkken på helsesenteret
- Bygge flere sykehjemsplasser

Forslag til nytt tiltak:

Helse- og omsorg få egen personalkonsulent, som KUN tar seg av sykefraværshåndtering og oppfølging, følge opp personalsaker inkludert tilskudd/refusjon/søknader som har med personale å gjøre, som avdelingsleder melder opp, f.eks. 50 % stilling.

Kort status for enhetens internkontroll og HMS-plan, samt måloppnåelse:

- Kort informasjon om status i arbeidet:

HMS arbeid jobbes det med kontinuerlig i samtlige avdelinger. Det er avholdt arbeidsmiljøkartlegging i avd. hjemmetjenester, desember 2015. Rapporten viser at det er godt arbeidsmiljø på hjemmetjenesten. Ansatte er delaktig i evalueringen av de respektive avdelingers rutiner.

- Redegjørelse for iverksatte tiltak og planlagte tiltak for å sikre betryggende kontroll, jfr. Kommune-loven § 48 nr. 5:

Ved enhet helse- og omsorg er det ansatt 15 menn inkludert vikarer. Det er flest kvinner i helse og omsorg, noe vi antar kan være fordi helsetjenester tradisjonelt sett er et kvinneyrke. Vi har også ansatte og vikarer som har en annen etnisk bakgrunn. Det er pr. i dag ikke planlagt noen tiltak for å fremme likestilling og hindre forskjellsbehandling.

Økonomi - tertialrapportering

Regnskapstall for 2015:

Enhet for helse og omsorg, totalt:

	revidert budsjett	Regnskap	Avvik	forbruk %
Sum inntekter	-30 380 659	-36 296 098	-5 915 439	119 %
Sum utgifter	105 503 648	112 163 780	6 660 132	106 %
Netto utgifter	75 122 989	75 867 682	744 693	101 %

5110 og 5120 adm. Helse og omsorg og Oppdragstakere

Årsrapport 2015

	Rev budsj	Beløp	Avvik	Forbruk i %
Sum Driftsutgifter	11 666 827	12 167 672	-500 845	104,29 %
Sum Inntekter	-1 005 000	-1 374 291	369 291	136,75 %
Helse- og omsorgs administrasjon	10 661 827	10 793 381	-131 554	101,23 %

5300 Avdeling Helse

	Rev budsj	Beløp	Avvik	Forbruk i %
Sum Driftsutgifter	41 621 279	45 745 618	-4 124 339	109,91 %
Sum Inntekter	-8 832 000	-13 083 298	4 251 298	148,14 %
Avd. helse	32 789 279	32 662 320	126 959	99,61 %

5510 Avdeling omsorgssenter

	Rev budsj	Beløp	Avvik	Forbruk i %
Sum Driftsutgifter	31 875 300	33 713 802	-1 838 502	105,77 %
Sum Inntekter	-19 556 459	-19 751 860	195 401	101,00 %
Avd. Omsorgssenter	12 318 841	13 961 942	-1 643 101	113,34 %

5600 Avdeling hjemmetjenester

	Rev budsj	Beløp	Avvik	Forbruk i %
Sum Driftsutgifter	20 340 242	20 536 686	-196 444	100,97 %
Sum Inntekter	-987 200	-2 086 646	1 099 446	211,37 %
Avd. Hjemmetjenester	19 353 042	18 450 040	903 002	95,33 %

Kommentarer til forbruket i forhold til vedtatt budsjett:

Regnskap pr. 31.12.2015, viser at enhet for Helse- og omsorg har hatt et overforbruk på kr 744.693,-. Et tilskudd på kr 2.5 millioner som ikke var bokført i 2014, men ble bokført i 2015 medvirket til et lavere merforbruk.

Behov for endring av netto ramme (må behandles politisk):

Det bør gis et lønnstilskudd for ansatte helsepersonell med medisindisp. Lønnstilskuddet skal være knyttet til gyldig medisindisp. Dette fordi utdeling av medikamenter fra ferdig istandgjort dosett er en ekstra oppgave som blir pålagt helsepersonell etter at disse har gjennomført årlig kurs og bestått prøve. Oppgaven med utdeling av medisiner for annet helsepersonell (med gyldig medisindisp) er også med på å gjøre arbeidsdagen smidig for alle på vakt, også for pasientene.

Medarbeidere

Utvikling i sykefravær for enheten 2015

Kvartal	Totalt fravær i %			Korttids fravær i % (arbg.periode)		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
1	15,46	17,00	2,91	6,11	6,50	2,91
2	12,33	13,46	3,12	6,42	6,82	3,12
3	6,53	6,89	3,61	4,64	4,76	3,61
4	10,95	11,42	7,08	5,05	5,27	3,19
Årets	12,26	12,75	4,55	5,58	5,86	3,43

Kort gjennomgang av status (oppfølging av sykemeldte):

Årsrapport 2015

Hele enheten har høyt fravær, det leies inn vikar i fravær der det er nødvendig. Det leies ikke inn vikarer i de stillinger der det ikke er fare for liv og helse. Det føres eget skjema ved innleie av vikarer ved fravær. I 3.dje kvartal er det unormalt lavt sykefravær.

Oppfølgingssamtaler, samt dialogmøter blir gjennomført med den sykemeldte av avdelingsleder, og i noen tilfeller av enhetsleder. Alle følger kommunens og NAV`s rutiner for oppfølging av sykemeldte. For ansatte med kroniske lidelser er det søkt fra NAV om fritak for arbeidsgiverperiode. De som har fått innvilget dette er meldt til lønn/personal avdelingen.

Forslag til tiltak:

Ingen endring i forhold til oppfølgingsrutiner, de gjennomføres kontinuerlig.

Opprette egen personalkonsulent for enheten i 50% stilling.

Avd. ledere og enhetsleder jobber kontinuerlig med å få ned sykefraværet.

Antall gjennomførte medarbeidersamtaler i år:

De 3 avdelingene har gjort unna de fleste medarbeider samtale, mangler noen.

Dato	Underskrift
25.01.2016	Anna Kristine Sokki Bongo Avd. leder helse Lars Bjørn Gaino Avd. leder hjemmetjenester Alona Cello Avd. leder omsorgssenter Mia Buljo Sekretær helse- og omsorg

NAV ó sosial

Økonomiplan/Handlingsprogram/Virksomhetsplan

**Kort gjennomgang av status for måloppnåelse i forholdt til årets budsjett:
(Med utgangspunkt i vedtatt økonomi-, handlings- og virksomhetsplan)**

Prioriterte områder for NAV Kautokeino i 2015 har vært.

- Markedsarbeid/bedriftsbesøk
- Kvalitetsarbeid
- Brukeroppfølging

Prioriterte målgrupper har vært.

- Unge voksne, under 30 år
- Brukere med lettere rus/psykiske lidelser

Rett bruk av ressurser for å øke andelen med overgang til arbeid og aktivitet, og sikre brukerne rett bistand til rett tid, samt sikre god kvalitet i alt oppfølgingsarbeid.

Arbeidet skal organiseres slik at det sikrer bruker en god og systematisk arbeidsrettet avklaring og oppfølging, uavhengig av statlig og kommunal ansvarsområder.

Kautokeino kommune som arbeidsgiver med tema oppfølging av sykemeldte, skal ha særskilt oppmerksomhet.

NAV har på vegne av Kautokeino kommunen tildelt 5 startlån og 1 boligtilskudd til etablering i 2015. Dette er lån som kommunen tar opp i Husbanken for å kunne gi lån til vanskeligstilte og ung, særlig nyetablerere. Det er viktig for at målgruppen skal kunne bli i stand til å kjøpe eller bygge hus.

NAV har i 2015 gjeldsforhandlet på vegne av 10 familier.

NAV har saksbehandlingsansvar ved søknad om alkoholbevilgning på vegne av kommunen. NAV har saksbehandlet 1 ordinær søknad til kommunestyret. NAV har gitt 6 utvidede bevillinger og 3 ambulerende bevillinger.

NAV har dispensert fra forbudet mot skjenking på Bakteharji i 9 tilfeller hvorav 8 er bryllup. NAV har gitt avslag på å fravike fra forbudet i to tilfeller.

Prosjekt NAV-veileder

Prosjektet NAV-veileder i videregående skole skal hindre frafall i videregående opplæring. NAV-veileder har to grupper ungdommer som det jobbes med. Primært ungdom med ungdomsrett i vgs. og ungdom som har falt fra videregående opplæring (15-21 år), samt unge voksne i aldersgruppen 22-29 år.

Prosjekt turkameratene

Prosjekt turkameratene er ett samarbeid mellom ruskonsulent ved NAV og kommunal psykiatri. NAV har betalt motivasjonslønn og kjøregodtgjørelse for deltakere i prosjektet. Deltakere samles en gang i uken for forskjellige aktiviteter for å motivere dem, det har vært bra oppmøte på onsdags kaféen. Det har vært deltakere fra hele kommunen.

Tall for 2015

116 personer som har mottatt økonomisk stønad, for disse er det laget 816 enkelte vedtak.

Antall unge (18 tom 25 år) som har mottatt økonomisk stønad: 21 personer.

Antall mottakere av økonomisk stønad med forsørgerplikt for barn under 18 år i husholdningen: 18 personer.

Ca 40 % av dem som mottar økonomisk stønad er supplerings til statlig ytelse.

Kort status for enhetens internkontroll og HMS-plan, samt måloppnåelse:

Alle planlagte punkt på HKI- plan og HMS plan er gjennomført. Medarbeiderundersøkelse for 2015 viser at det er høyt energiscore ved NAV Guovdageaidnu.

NAV Guovdageaidnu har alle planer på plass HMS, Beredskapsplan, Lokal Sikkerhetsplan, Arkivplan for fysisk arkiv og digital lagring.

Økonomi - tertialrapportering

Regnskapstall for 2015:

NAV/sosial, ramme 57

	Revidert budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %
Sum inntekter	-173 000	-776 551	603 551	449 %
Sum utgifter	5 981 829	6 321 808	-339 979	106 %
Netto utgifter	5 808 829	5 545 257	263 572	95 %

Årsrapport 2015

Kommentarer til forbruket i forhold til vedtatt budsjett:

Mer inntekter og utgifter skyldes prosjektet «NAV veileder ved videregående skole» Dette var ikke budsjettet. Og hadde oppstart august 2015. Ubrukte prosjektmidler er satt på fond til 2016.

NAV Kautokeino har holdt seg innenfor sitt budsjett.

Medarbeidere

Utvikling i sykefravær for enheten 2015

Kvartal	Totalt fravær i %			Korttids fravær i % (arbg.periode)		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
1	9,84	16,4	0,00	0,32	0,53	0,00
2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	7,87	0,00	19,61	11,24	0,00	19,61
4	5,71	9,52	0,00	5,71	9,52	0,00
Årets	6,61	8,57	4,24	3,74	3,32	4,24

Kort gjennomgang av status (oppfølging av sykemeldte):

NAV Kautokeino følger opp alle ansatte for å forebygge unødvendig og langvarige sykemeldinger.

Forslag til tiltak:

Jeg ser ikke at det er behov for tiltak ved NAV Kautokeino.

Antall gjennomførte medarbeidersamtaler i år:

4 samtaler av 4 mulige

Dato

29.03.2016

Underskrift

Kent Ailo Hætta

Enhetsleder

Teknisk

Økonomiplan/Handlingsprogram/Virksomhetsplan

Kort gjennomgang av status for måloppnåelse i forhold til årets budsjett: (med utgangspunkt i vedtatt økonomi-, handlings- og virksomhetsplan)

Teknisk enhet leverte i 2015 et underforbruk på kr 1,8 millioner. I det meste av 2015 har det vært en anstrengt bemanningssituasjon. En medarbeider gikk ut i permisjon i 1 kvartal og det var lederbytte i juli måned. Dette har medført en brudd i kontinuiteten ved enheten og enkelte fagområder ikke har vært dekt opp med god nok fagkompetanse. Noe som har medført etterslep på enkelte områder. Dette gjenspeiles også i gjennomføringen av prosjekter og i underforbruket i budsjettet. Det var ikke utarbeidet virksomhetsplan og HMS-plan for enheten i 2015.

I 2015 var følgende tiltak var planlagt:

- Overbygg til rullestolrampe på grunnskolen - utført

Årsrapport 2015

- Ny vannbrønn i Soahtefielbmá ó gjennomføres i 2016
- Reparasjon av kulturhusets tak ó gjennomføres i 2016
- 2 skillevegger Bakteharji ó 1 vegg er satt opp
- Brannsløyfe i kommunehuset ó plantegninger er utarbeidet. Prosjektering, anskaffelse og montering skjer i 2016.
- Overtakelse av Dorvogohti fra 1.september - gjennomført
- Salg av Lahppoluoppal skole - gjennomført
- Adresseringsprosjektet er fortsatt ikke startet opp, men er planlagt startet i 2 tertial 2016

Kort status for enhetens internkontroll og HMS-plan, samt måloppnåelse:

Enheten jobber med å oppdatere rutiner, reglement, HMS-planer i internkontrollsystemet i kommunen. Arbeidet vil fortsette i 2016.

HMS-plan for 2015 var ikke utarbeidet, men plan for 2016 vil bli utarbeidet i 1. tertial. Det ble gjennomført 2 vernerunder i 2015. En på teknisk enhet i juni med fokus på renhold og kjemikalier og en på kommunehuset i september med fokus på fysiske forhold i kontorlokaler. Den ene vernerunden er fulgt opp og avvikene er lukket. På kommunehuset gjenstår litt justeringer.

Økonomi - tertialrapportering

Regnskapstall for 2015:

Teknisk enhet, rammene 6 og 7

	revidert budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %
Sum inntekter	-18 857 750	-20 687 427	1 829 677	110 %
Sum utgifter	42 653 013	42 698 511	-45 498	100 %
Netto utgifter	23 795 263	22 011 084	kr	93 %

Brann og feiing:

	revidert budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %
Sum inntekter	-649 000	-802 622	153 622	124 %
Sum utgifter	2 925 646	3 463 819	-538 173	118 %
Netto utgifter	2 276 646	2 661 197	-384 551	117 %

Kommentarer til forbruket i forhold til vedtatt budsjett:

Ramme 6 og 7

Teknisk enhet hadde et underforbruk i forhold til budsjett på kr 1 784 179,- Hovedårsaken til dette underforbruket er en vakant stilling, en stilling ble belastet investeringsbudsjettet til Dorvogohti, samt at drift- og vedlikeholds midler ikke ble benyttet på grunn av den anstrengte bemanningssituasjonen. Bemanningssituasjonen medførte også at arealplanlegging og byggesaksbehandling hadde kr 200 000,- mindre i inntekter enn budsjettet. Enkelte ansvarsområder hadde også avvik i regnskapet for 2015, dette tilskrives feilposter og upresis budsjettering.

Selvkostområdene gikk i 2015 med kr 1 225 628 i overskudd i motsetning til i 2014 hvor underskuddet var på kr -580 226,-

Brann og feiing

Regnskapet for Brann isolert viser et merforbruk på nær kr. 400.000 for dette ansvaret. Det er brukt ca. kr. 600.000 mer på øvelser/utrykninger og på overføring til 110-sentralen. Dette vitner om høyt aktivitetsnivå på øvelser og utrykninger. Merforbruket på overføring til 110-sentralen skyldes etterslep fra 2014, samt at serviceavgiften er blitt høyere ved innføring av nødnettet. I tillegg er et mindre beløp overfakturert fra 110. Denne blir tilbakeført, men vil ikke vises i 2015-regnskapet. For øvrig er det noe besparelser på andre poster.

For feiing balanserer regnskapet for 2015. En skjevhet i budsjettering på enkelte poster må imidlertid rettes opp i slik at regnskapet blir mer korrekt på postnivå.

Medarbeidere

Utvikling i sykefravær for enheten 2015

Kvartal	Totalt fravær i %			Korttids fravær i % (arbg.periode)		
	Totalt	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinner	Menn
1	11,61	19,55	5,70	5,30	4,76	5,70
2	7,32	12,61	4,33	2,87	3,07	2,75
3	6,95	2,85	8,82	2,26	2,85	1,99
4	12,18	14,52	10,79	4,96	10,39	1,73
Årets	9,73	13,68	7,38	3,98	5,52	3,06

Kort gjennomgang av status (oppfølging av sykemeldte):

Sykefraværet var 5,5% lavere i 2015 enn året før. Nedgangen har vært i hele enheten. Utfordringen i enheten er rutinemessig god oppfølging. Enheten er spedt over 3 lokaliteter hvorav den ene, renholderne, jobber deltid til forskjellige tidspunkt. Dette har vært en utfordring.

Forslag til tiltak:

Tiltak for 2015 er fortsatt og enda tettere oppfølging av den enkelte. Skape fellesfølelse innad i enheten slik at vi kan støtte hverandre bedre. Skape et bedre arbeidsmiljø hvor alle er inkludert.

Medarbeidersamtaler og en gjennomgang av organiseringen av enheten vil være sentralt i dette arbeidet.

Antall gjennomførte medarbeidersamtaler i år:

0 samtaler av 30 mulige

Dato

Underskrift

14.3.2016

Sindre Murud